

بسم الله الرحمن الرحيم

آموزش قرآن

سال دوم دوره راهنمایی تحصیلی
مرحله دوم تعلیمات عمومی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه ریزی و تألیف کتاب های درسی

نام کتاب: آموزش قرآن دوم راهنمایی - ۱۲۶

مؤلفان: یونس باقری، محمد شکری، سیدهادی محدث، سیدمحمدحسین میرباقری و مسعود وکیل

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

طراح گرافیک و صفحه آرا: علی نجمی

طرح جلد: گل و مرغ: علی رضا آقامیری

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

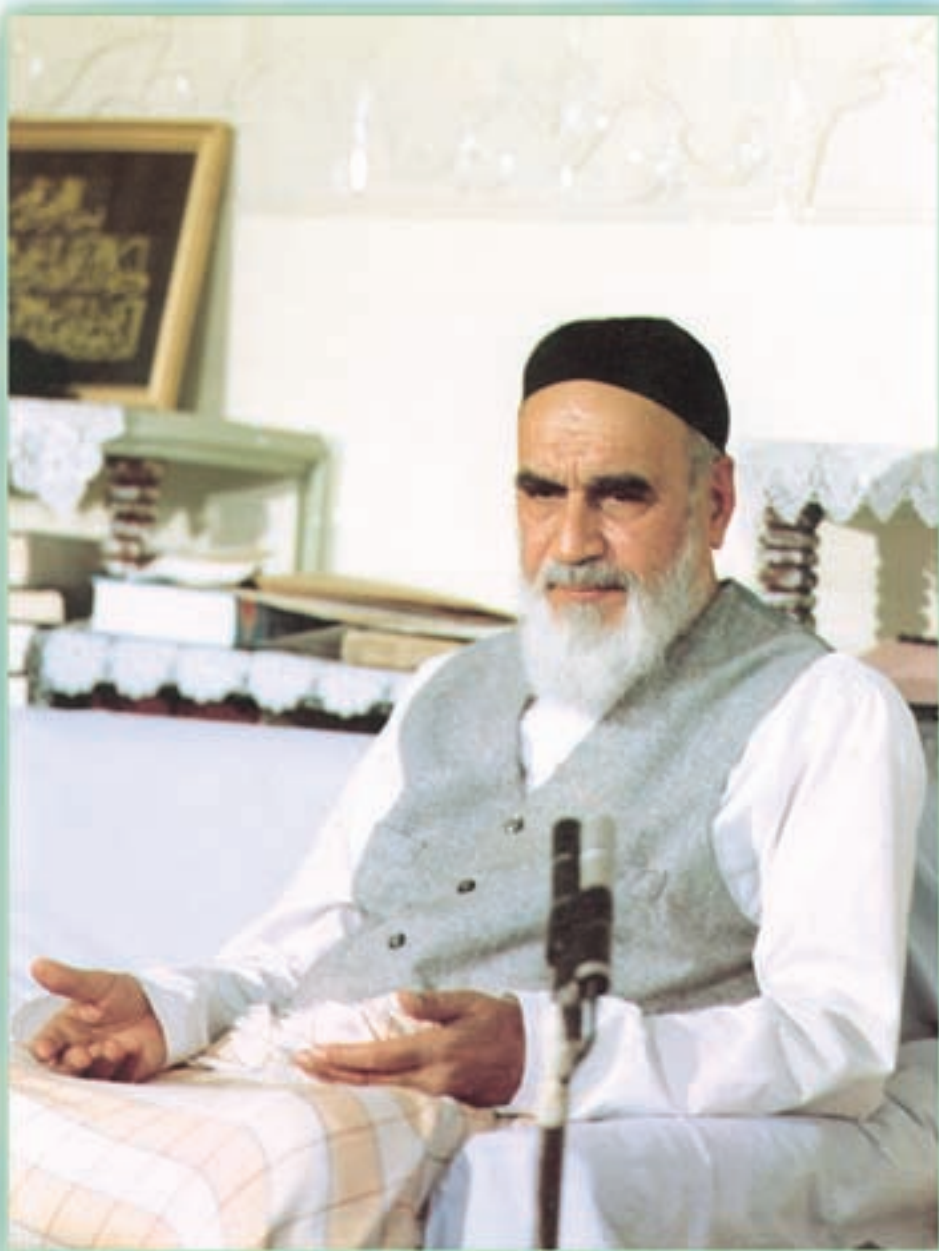
تلفن: ۵ - ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۴۴۵/۶۸۴

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوازدهم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۷-۱۰۴۶-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1046-7

خداوند شما را تحت تربیت اسلام، تربیت قرآن و تربیت امام زمان سلام الله علیه برای ملت
ما، جوانانی برومند قرار دهد ... جدیت کنید تا خودتان را خوب بار بیاورید.
امام خمینی

سپاس و درخواست

این کتاب در سال تحصیلی ۸۰-۷۹ در ۱۶ استان کشور و در بیش از ۱۰۰ آموزشگاه به صورت آزمایشی و از سال تحصیلی ۸۱-۸۰ به صورت سراسری در کل کشور به اجرا درآمده است. این کتاب یک بار پس از اجرای آزمایشی و با استفاده از نظر دیران، دانش آموزان و مسئولان گروه های آموزشی اصلاح شده است و اینک با استفاده از تجارب و نظرات کسب شده، و با سپاس از همه ی عزیزی که با پیشنهاد خود، زمینه ی این تغییرات را فراهم آوردند، همراه با اصلاحات مجدد تقدیم می شود.

موجب تشکر و امتنان است که با ارسال نظرات اصلاحی خود از طریق صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ و یا از طریق <http://quran-dept.talif> ما را در اصلاح و تکمیل هرچه بیش تر برنامه ی آموزش قرآن یاری فرمایید.

دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی
گروه قرآن

همکاران و دانش آموزان عزیز؛

استفاده از لوح فشرده (DVD) ترتیل کل قرآن کریم که قبلاً در اختیار دانش آموزان عزیز قرار گرفته است در داخل و خارج از کلاس توصیه می شود.

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود به ویژه کتاب آموزش قرآن و مصحف شریف را که حاوی آیات نورانی قرآن است به خوبی حفظ کرده و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم.

شایسته است مصحف شریف و این کتاب را همیشه در کتابخانه ی خود نگه داری کنید.

درس	سوره	صفحات (قرآن ده جزئی)	صفحات کتاب	شناخت	صفحات کتاب
پیش گفتار					
۱	یونس	۲۰۸ تا ۲۱۷	۴	آداب تلاوت قرآن	۸
۲	یونس و هود	۲۱۸ تا ۲۳۴	۱۰	شهریار پرهیزگار	۱۵
۳	یوسف و رعد	۲۳۵ تا ۲۵۱	۱۸	چه کسی فرمانده می شود؟!	۲۲
۴	رعد، ابراهیم، حجر و نحل	۲۵۲ تا ۲۶۸	۲۳	پرواز به سوی آسمان	۲۷
۵	نحل و اسراء	۲۶۹ تا ۲۸۵	۲۹	قرآن در نگاه دیگران	۳۳
۶	اسراء و كهف	۲۸۶ تا ۳۰۱	۳۴	فُضیل زنده می شود	۳۸
۷	كهف، مریم و طه	۳۰۲ تا ۳۱۷	۴۰	بهار دل ها	۴۴
۸	طه، انبیا و حجّ	۳۱۸ تا ۳۳۴	۴۵	قرآن بخوان	۴۹
۹	حجّ، مؤمنون و نور	۳۳۵ تا ۳۵۱	۵۰	بهترین جایزه	۵۴
۱۰	نور، فرقان و شعرا	۳۵۲ تا ۳۶۸	۵۶	نامه ای از یک پدر به فرزند	۶۰
۱۱	شعرا و نحل	۳۶۹ تا ۳۸۵	۶۱	خداوند چه کسانی را دوست دارد؟	۶۵
۱۲	قصص و عنكبوت	۳۸۶ تا ۴۰۴	۶۶	دارالقرآن الکریم	۷۰
نیایش					
۷۱					
فهرست کلمات					
۷۲					

پیش گفتار

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ
 اوست خدایی که در میان قومی که خواندن و نوشتن
 نمی دانستند، پیامبری از میان خودشان برانگیخت
 يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ
 تا آیات خدا را بر آنان تلاوت کند و پاکشان گرداند
 وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 و کتاب خدا و حکمت الهی را به آنان بیاموزد
 وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
 و آنان قطعاً پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند. **جمعه ۲**

دبیران محترم و اولیای گرامی

قرآن کریم از صدر اسلام تاکنون، محور تمامی علوم و معارف اسلامی بوده است. در طول تاریخ اسلام، هر نوع تعلیم و تربیت از قرآن آغاز شده و در کنار آن ادامه یافته است. انس با قرآن کریم، قرائت و تلاوت مستمر و روزانه‌ی آن، درک معنای عبارات و آیات و تلاش برای تزکیه‌ی هرچه پیش‌تر، به منظور فهم بهتر قرآن و عمل به دستورهای خداوند، همه از ضروری‌ترین اهداف آموزش قرآن است.

ویژگی‌های متون درسی آموزش قرآن

این درس دارای دو کتاب است، یکی مصحف ده جزئی قرآن کریم که تمرین قرائت با استفاده از آن انجام می‌شود و دیگری کتاب آموزش قرآن که عهده‌دار آموزش مفاهیم و شناخت قرآن است. برخی از ویژگی‌ها و نکات این دو متن آموزش به شرح زیر است:

- ۱- این برنامه، شامل ۱۲ درس است که هر درس برای دو هفته (چهار ساعت آموزشی) تنظیم شده است.
- ۲- در هر درس، نیمی از محتوا و زمان تدریس به آموزش قرائت و نیم دیگر، به آموزش درک معنا و مفهوم برخی کلمات و عبارات قرآنی اختصاص دارد.

۳- تقویت توانایی قرائت و انس بیش تر با قرآن کریم، بر تمرین قرائت از روی قرآن ده جزئی در کلاس درس و خواندن روزانه به میزان حداقل یک صفحه از قرآن در خانه استوار است.

۴- فهم عبارات ساده‌ی قرآن مبتنی بر آشنایی با معنای کلمات پرکاربرد قرآن است. از این رو، بیش تر کلمات معنا شده حداقل ۱۵ بار در قرآن به کار رفته است. بقیه‌ی این گروه از کلمات، در پایه‌ی سوم آموزش داده خواهد شد. شایان ذکر است که دانش‌آموزان در پایه‌ی اول راهنمایی با معنای ۲۰۰ کلمه‌ی قرآنی، که بیش از ۳۵۰۰۰ بار در قرآن تکرار شده است آشنا شده‌اند که این تعداد حداقل ۴۵٪ از کل کلمات قرآن را شامل می‌شود. امسال نیز دانش‌آموزان با معنای ۲۰۰ کلمه‌ی دیگر قرآن آشنا می‌شوند. این کلمات حداقل بیش از ۵۰۰۰ بار در قرآن کریم تکرار شده است. به این ترتیب دانش‌آموزان در سال اول و دوم تقریباً با معنای ۵۰٪ از کل کلمات قرآن آشنا می‌شوند.

۵- دروس این کتاب با توجه به فرصت و امکانات عموم دبیران محترم و دانش‌آموزان سراسر کشور تنظیم شده است. بدیهی است دبیران و دانش‌آموزان علاقه‌مندی که فرصت و توانایی بیش تری دارند، می‌توانند در این زمینه بیش تر تلاش کنند. در این مورد انجام فعالیت مکمل و عمل به توصیه‌های دبیران محترم توصیه می‌شود. ۶- در عبارات قرآنی گاهی کلماتی به کار رفته است که دانش‌آموزان از قبل با معنای آن‌ها آشنا هستند. این گونه کلمات در جدول لغات درس معنا نشده و برای ترجمه به دانسته‌های قبلی دانش‌آموزان بسنده شده است؛ مانند کلمات: الله، دنیا، اموال، نعمة و ....

۷- در ترجمه‌ی لغات قرآنی سعی شده تا آن‌جا که ممکن است و به زیبایی ترجمه آسیب نمی‌رساند، از خود کلمه‌ی قرآنی یا کلمه‌ی هم‌خانواده‌ی آن استفاده شود. این روش، موجب تقویت توانایی دانش‌آموزان در ترجمه‌ی سایر کلمات هم‌خانواده می‌شود؛ مانند «بهدی: هدایت می‌کند». هم‌چنین با توجه به ساخت عبارات در زبان عربی، گاهی در معنای دقیق و تحت‌اللفظی یک کلمه، اندکی تصرف شده است تا عبارت، پس از ترجمه، مفهوم روشن تری داشته باشد.

۸- برخی از کلمات و اصطلاحات قرآنی دارای معنای عمیق، گسترده و همه‌جانبه‌ای هستند؛ به‌طوری که یافتن کلمه‌ی معادل برای آن‌ها ممکن نیست. در این موارد مفهوم این کلمات به شکل مناسبی توضیح داده شده و توصیه شده است که در ترجمه از خود آن کلمه استفاده شود؛ مانند: عزیز و حکیم.

۹- کسب توانایی فهم عبارات قرآنی از ترجمه‌ی تحت‌اللفظی (کلمه به کلمه) آغاز می‌شود. این امر باید مورد توجه دبیران محترم باشد. به این ترتیب، دبیران محترم باید از دانش‌آموزان بخواهند که عبارات قرآنی را به صورت تحت‌اللفظی ترجمه کنند تا گام اساسی و اولیه‌ی توانایی ترجمه‌ی عبارات، به خوبی و به درستی برداشته شود.

۱۰- برخی از نکات که به الگوهای خاص زبان عربی و تفاوت آن با زبان فارسی مربوط است و به ترجمه‌ی زیبا و روشن عبارات کمک می‌کند، در پاورقی درس‌ها بیان شده است؛ برای مثال در پاورقی آمده است که گاهی باید کلمات جمع را مفرد معنا کرد، مانند:

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ : اگر مؤمن باشید.

ساختر و روش تدریس دروس

پیش از بیان روش تدریس، تذکر این نکته مفید است که در هر کاری، به ویژه در آموزش قرآن کریم، باید در جست و جوی رضایت الهی بود. هر کاری که برای خدا انجام شود همیشه باقی است ولی کاری که چنین نباشد از بین رفتنی است. قرآن کریم می فرماید:

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ. **نحل ۹۶**

آنچه نزد شماست تمام می شود و از بین می رود و آنچه نزد خداست باقی می ماند.

هم چنین شایسته است در هر کلاس درس - به ویژه درس قرآن - با وضو باشیم و عمل به این ادب اسلامی را به دانش آموزان نیز توصیه کنیم تا علاوه بر عمل به این سنت حسنه، دست زدن به خط قرآن بدون اشکال باشد. به منظور نظم بیش تر در انجام همه ی فعالیت های آموزشی، هر درس از دو جلسه ی مجزا تشکیل شده است. فعالیت های مربوط به یک جلسه در زنگ قرآن کریم در هر هفته (۹۰ دقیقه) انجام می شود. در هر جلسه مطابق تشخیص دبیر محترم، تکلیف «انس با قرآن در خانه» جلسه ی قبل که شامل تمرین های مربوط به قرائت و مفاهیم است، در مدت زمان حدود ۱۵ دقیقه بررسی و ارزشیابی می شود تا هم مطالب جلسه ی قبل یادآوری شده و هم ارزشیابی مستمر به عمل آید. بقیه زمان به طور مساوی به آموزش قرائت و آموزش مفاهیم همان جلسه اختصاص دارد.

اینک به مراحل تدریس هر درس توجه کنید.

الف - تدریس قرائت آیات درس: آیات مربوط به هر درس طی مراحل زیر تدریس می شود. در این بخش روش های زیر توصیه می شود. دبیر محترم با توجه به تجارب ارزشمند خویش و نیز توان دانش آموزان می تواند همین روش یا ترکیبی از روش های مفید و مؤثر را به کار ببندد.

۱- پیش خوانی: دانش آموزان به صورت انفرادی یا در گروه های دو یا سه نفره (با توجه به شرایط کلاس) آیات مربوط به هر جلسه را در کلاس به آرامی برای خود پیش خوانی می کنند. به منظور توزیع کامل صفحات هر جلسه می توانید از هر فرد یا گروه بخواهید یکی از این صفحات را پیش خوانی کنند.

در زمانی که دانش آموزان مشغول پیش خوانی هستند، دبیر محترم کاملاً فعال در کلاس گردش می کند تا اشکالات دانش آموزان به ویژه آن هایی که نیاز بیش تری دارند، شناسایی و برطرف کند. اگر کلمه ای یا عبارتی برای بیش تر دانش آموزان مشکل بود آن را روی تخته بنویسید و از یک یا دو دانش آموز بخواهید آن کلمه یا عبارت را با دقت و آرامی بخوانند تا اشکال مستقیماً توسط دانش آموزان یا به کمک شما برطرف شود.

در مورد تمرین قرائت آیات و نیز رفع مشکلات دانش آموزان با توجه به توانایی های کسب شده ی ایشان در دوره ی ابتدایی توضیحاتی در کتاب راهنمای معلم آموزش قرآن پایه اول راهنمایی آمده است، می توانید به آن جا مراجعه کنید.

۲- خواندن آیات: پس از پیش خوانی، ابتدا از دانش آموزان قوی تر و سپس از سایر دانش آموزان بخواهید تا آن جا که وقت آموزش قرائت اجازه می دهد، یک یا چند آیه (حدود دو سطر از قرآن کریم) از آیاتی را که پیش خوانی کرده اند برای کلاس با صدای بلند بخوانند. در صورتی که زمان لازم برای فعالیت سوم (بخش نوار قرائت یا CD) در نظر نگرفته اید، همین فعالیت را تا زمانی که وقت باقی است ادامه دهید. توصیه می شود دبیر

محترم به تدریج فعالیت مربوط به آموزش قرائت را در کلاس به نحوی تنظیم و مدیریت کند که حدود نیمی از صفحات مصحف شریف مربوط به هر هفته در کلاس توسط دانش‌آموزان خوانده شود.

۳- بخش قرائت آیات: در نظر است لوح فشرده‌ی (CD) آیات ده جزء مصحف شریف همراه با مصحف در اختیار دانش‌آموزان قرار گیرد. دبیر محترم می‌تواند با تشخیص خویش در آغاز هر جلسه یا در زمان مناسب دیگری - در محدوده‌ی وقت آموزش قرائت - دقایقی را به بخش قرائت برخی از آیات آن درس اختصاص دهد.

ب- روش آموزش مفاهیم: تمرین‌های این بخش به شیوه‌ی کاملاً فعال و متنوع، آموزش معنای لغات و کسب مهارت در ترجمه‌ی ترکیب‌های پرکاربرد و عبارات و آیات کوتاه و ساده‌ی قرآن را بر عهده دارد. در هر بخش، ابتدا دانش‌آموزان جدول لغات درس را تکمیل می‌کنند. سپس، دبیر محترم چند بار کلمات جدول را از عربی به فارسی و از فارسی به عربی از دانش‌آموزان - به صورت دسته‌جمعی و انفرادی - می‌پرسد تا دانش‌آموزان معنای کلمات را به طور نسبی به خاطر بسپارند. آن‌گاه دانش‌آموزان با استفاده از این جدول و دانسته‌های قبلی خود، ترکیب‌ها و عبارات ساده‌ی جدول‌های این بخش را معنا می‌کنند. معمولاً در همین بخش از درس، تمرینی نیز برای کسب مهارت بیش‌تر در ترجمه‌ی عبارات و آشنایی با برخی از قواعد بسیار ساده آمده است. دانش‌آموزان این تمرین‌ها را نیز در کلاس انجام می‌دهند.

ج- انس با قرآن: برای هر جلسه، مجموعه‌ای از تمرین‌های قرائت و مفاهیم برای خانه‌ی دانش‌آموزان منظور شده است. هر جلسه دبیر محترم، دانش‌آموزان را به انجام منظم و روزانه‌ی این تکلیف ترغیب می‌کنند و جلسه‌ی بعد نیز از آن ارزشیابی به عمل می‌آید.

تذکر: بسیار مناسب است اولیای دانش‌آموزان، ایشان را در خواندن روزانه‌ی قرآن و در صورت نیاز انجام تمرین‌های انس با قرآن در خانه، کمک و تشویق کنند. برای این منظور خواندن روزانه‌ی قرآن توسط اولیای دانش‌آموزان بهترین مشق برای دانش‌آموزان خواهد بود. دبیران محترم می‌توانند در آغاز سال تحصیلی با تشکیل جلسات با والدین دانش‌آموزان، ایشان را نسبت به برنامه‌ی آموزش قرآن و زمینه‌های انس مستمر با قرآن کریم آشنا و ترغیب کنند.

د- آشنایی با قرآن: این بخش به شیوه‌های مختلف داستان‌گویی، گزارش، شرح و توضیح و غیره تهیه شده است و هدف اصلی از آن‌ها، از یک سو فراهم آوردن زمینه و انگیزه‌ی لازم برای تلاوت آیات درس و از سوی دیگر، آشنایی بیش‌تر با قرآن کریم و موضوعات آن است. چنانچه این بخش‌ها، زیبا و جذاب و با توجه به برخی نکات ظریف آن تدریس شود، زمینه‌ی علاقه‌ی بیش‌تر دانش‌آموزان را به موضوعات قرآنی و آشنایی آن‌ها را با جامعیت و ارزش والای مباحث قرآنی فراهم می‌آورد. قابل ذکر است که مباحث این بخش‌ها پس از تدریس، در گفت‌وگوهای آزاد کلاس و ارزشیابی مستمر، یادآوری و تمرین می‌گردد ولی در ارزشیابی‌های پایانی و کتبی مورد سؤال قرار نمی‌گیرد؛ به عبارت دیگر، دانش‌آموزان ملزم به حفظ مطالب این قسمت نیستند. در صورت وجود وقت کافی، می‌توان از چند دانش‌آموز خواست این قسمت را یک بار بخوانند.

فعالیت‌های خارج از کلاس

تشویق دانش‌آموزان به فعالیت‌های قرآنی خارج از کلاس، علاوه بر تقویت توانایی ایشان در یادگیری

قرآن، زمینه‌ی انس بیش تر آن‌ها را با قرآن کریم فراهم می‌آورد. برخی از اهم این فعالیت‌ها عبارتند از: عضویت در دارالقرآن‌ها، انجام فعالیت‌های مکمل هر درس، مطالعه و انجام فعالیت‌های بیش‌تر مربوط به بخش آشنایی با قرآن و داستان‌ها، استماع نوارهای قرائت تحقیق و ترتیل زیبا از قاریان مشهور، قرائت آیات به شیوه‌ی ترتیل یا تحقیق، تهیه و ارائه‌ی اخبار و مطالب قرآنی در کلاس با استفاده از رادیو قرآن، رادیو معارف، روزنامه‌ها و مجلات، شرکت در مسابقات، جلسات و برنامه‌های قرآنی و ... .
ارزش‌یابی به دو صورت مستمر و پایانی انجام می‌شود.

الف – ارزش‌یابی مستمر: در هر جلسه، درس قبل در مدت زمان مناسبی از دانش‌آموزان پرسیده می‌شود. دبیر محترم می‌تواند به تشخیص خود، این کار را پیش از آموزش درس جدید یا پس از آن انجام دهد. دانش‌آموزان بخشی از فعالیت یادگیری خود را تحت عنوان «انس با قرآن در خانه» انجام می‌دهند. توصیه می‌شود در هر ماه یک آزمون کتبی از بخش مفاهیم درس‌های خوانده شده به عمل آید. این آزمون‌ها، هم دانش‌آموزان را برای آزمون پایانی مفاهیم آماده می‌کند و هم دبیر محترم را با سطح توانایی دانش‌آموزان بیش‌تر آشنا می‌سازد.

ب – ارزش‌یابی پایانی: این ارزش‌یابی مطابق آیین‌نامه امتحانات دوره‌ی راهنمایی در دو نوبت به عمل می‌آید. در هر دو نوبت، نیمی از نمره، به قرائت (شفاهی) و نیم دیگر به مفاهیم (کتبی) اختصاص دارد. توصیه می‌شود برای آزمون پایانی شفاهی ۲۰ نمره و برای آزمون پایانی کتبی نیز ۲۰ نمره در نظر گرفته شود؛ در این صورت معدل این دو نمره، نمره‌ی آزمون پایانی دانش‌آموز خواهد بود.

قابل ذکر است براساس بند (ج) ردیف شماره‌ی ۴ رأی صادره در ششصد و هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۸۱/۲/۵ جدول مواد درسی و نوع امتحان پایانی دوره‌ی راهنمایی در درس قرآن از شفاهی به کتبی – شفاهی به میزان ۱۰ نمره‌ی کتبی و ۱۰ نمره‌ی شفاهی تغییر یافته است.

توفیق بیش‌تر شما را در آموزش قرآن کریم آرزو مندیم

سخنی با دانش آموزان عزیز

دانش آموزان عزیز، ورود شما را به کلاس دوم راهنمایی تحصیلی خوش آمد می گویم. امیدواریم امسال نیز درس قرآن برای شما جذاب باشد، زیرا اولاً قرآن را از روی قرآن کامل می خوانید و از این رو ده جزء دوم قرآن کریم، علاوه بر کتاب آموزش قرآن در اختیار شما قرار گرفته است و ثانیاً آموزش درک معنای آیات قرآن که از سال اول راهنمایی آغاز شده بود، اینک در سال دوم ادامه پیدا می کند. اگر کتاب خود را ورق بزنید خواهید دید که دارای مطالب گوناگون و جالبی است. ما سعی کرده ایم مطالب کتاب به نحوی باشد که شما در کلاس فعال باشید تا بیش تر مطالب هر درس را در کلاس بیاموزید. هر درس در دو جلسه تدریس می شود. در هر درس، فعالیت های مربوط به خانه را نیز به خوبی تمرین کنید تا زمینه ی دانش و ارتباط شما با قرآن کریم هر چه بیش تر فراهم شود و نیز در مطالب آموخته شده مهارت و توانایی کافی به دست آورید.

هر درس این کتاب از بخش های مختلفی تشکیل شده که توضیح مختصر هر یک به شرح زیر است.

۱- قرائت آیات: اولین بخش هر درس، قرائت آیات است. در این بخش سعی بر آن است که با تمرین قرائت آیات، توانایی و مهارت شما در قرائت قرآن بیش تر شود تا بتوانید قرآن را صحیح تر و روان تر بخوانید. لوح فشرده (CD) قرائت آیات نیز در اختیار شما قرار دارد تا با شنیدن آن، از صوت زیبای قرآن لذت ببرید و بر مهارت خود در قرائت قرآن بیفزایید.

۲- درک معنا: شاید شما همیشه با خود می گفتید: آیا روزی می رسد که من علاوه بر قرائت صحیح آیات قرآن، معنای آن ها را نیز بفهمم تا با سخنان خدا بیش تر آشنا شوم؟ ما می خواهیم به شما بگوییم که: آری، اکنون چنین روزی فرا رسیده است!

زیرا از سال گذشته در درس قرآن و درس عربی، گام هایی را برداشته اید که شما را به آرزویتان نزدیک می کند.

بنابراین سعی کنید با دقت و علاقه، بخش «درک معنا» یا «کار در کلاس را» به کمک هم کلاسی خود به خوبی انجام دهید و به توضیحات دبیر محترم قرآن نیز توجه کنید تا به تدریج بر مهارت خود

در فهم کلمات و عبارات قرآنی بیفزایید.

۳- آشنایی با قرآن و قرآن دوستان: مسلمانان، از زمان پیامبر(ص) تاکنون همیشه به قرآن

عشق و علاقه‌ی خاصی داشته‌اند و هر کسی سعی کرده به شکلی در قالب شعر، هنر، نوشتن کتاب‌های لغت، تفسیر و ... این علاقه را نشان دهد. ما سعی کرده‌ایم در این بخش از کتاب، برای شما مطالب گوناگون و جالبی که نشان‌دهنده‌ی عظمت قرآن و علاقه‌ی مسلمانان و حتی غیر مسلمانان به قرآن است، تهیه کنیم. شما می‌توانید از طریق تماس با وب‌گاه (سایت) گروه قرآن دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی به نشانی زیر، ضمن استفاده از مطالب متنوع آن، نظر و پیشنهاد خود را نیز با ما در میان بگذارید.

وب‌گاه (سایت): <http://quran-dept.talif.sch.ir>

مؤلفان کتاب برای شما آرزوی توفیق دارند.

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۲۰۸ تا ۲۱۲ قرآن کریم

با توجه به توضیحات پیش‌گفتار کتاب، فعالیت‌های زیر را انجام دهید :

فعالیت اول — پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۲۰۸ تا ۲۱۲ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم — خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

چند نکته:

۱- در قرآنی که در اختیار دارید حروف ناخوانا به رنگ آبی نوشته شده است.

۲- برخی از الف‌های کشیده (ا) به صورت کوتاه نوشته شده است؛ مانند:

مَالِكٌ ← مَلِكٌ

۳- برخی از حروف گاهی به شکل دیگری نیز نوشته شده است؛ مانند:

م ← مَر (عَلَيْهِمْ)   ک ← كَ (مِنَ الْكِتَابِ)

۴- برای زیبایی گاهی برخی حروف روی هم نوشته شده است؛ مانند:

نَحْنُ ← نَحْنُ   بِخَلْقِهِمْ ← بِخَلْقِهِمْ

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۰۸ تا ۲۱۲

قرآن کریم را بخوانید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

مساوی نیست ، نام ها ، تقوایشه کنید ، رستگاران ، بهتر ، اندیشه می کنند

معنا	کلمه	
می زنیم	نَضْرِبُ	۷
شاید، به امید این که	لَعَلَّ	۸
فکر می کنند، ...	يَتَفَكَّرُونَ	۹
جمع اسم، ...	أَسْمَاء	۱۰
...، نیکوترین	حُسْنِي	۱۱
افتاده، فروتن	خَاشِع	۱۲

معنا	کلمه	
	إِتَّقُوا	۱
	لَا يَسْتَوِي	۲
اهل	أَصْحَاب	۳
	فَائِزُونَ	۴
اگر	لَوْ	۵
دیدي، می دیدي	رَأَيْتَ	۶

تمرین دوم - ترکیب های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	لَرَأَيْتَهُ	۶
	مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ	۷
	لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ	۸
	لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ	۹
	أَلْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى	۱۰

معنا	ترکیب	
	إِتَّقُوا اللَّهَ	۱
	بِمَا تَعْمَلُونَ	۲
	أَصْحَابُ الْجَنَّةِ	۳
	هُمُ الْفَائِزُونَ	۴
	لَوْ أُنْزِلْنَا	۵

۱- تقوای الهی: یعنی در هر کاری به خواست خداوند توجه کنیم، از دستورات او پیروی کنیم و از مخالفت با او بپرهیزیم.

۲- خَشْيَة: ترس (از عظمت خدا)

۳- فعل های مضارع با توجه به جمله ای که در آن به کار رفته اند، به دو شکل معنا می شوند. مانند تفکرون: فکر می کنند، لعلهم يتفكرون: شاید آن ها فکر کنند. در معنا کردن فعل های مضارع، به این تفاوت ها توجه داشته باشید.

تمرین سوم - ترجمه‌ی صحیح هر عبارت را علامت بزنید.

۱- وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

☐ الف - و بهترین نام‌ها برای اوست.

☐ ب - و بهترین نام‌ها برای خداست.

۲- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

☐ الف - قطعاً در آن نشانه‌هایی است برای گروهی که اندیشه می‌کنند.

☐ ب - قطعاً در آن نشانه‌ای است برای گروهی که اندیشه کردند.

۳- وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

☐ الف - و تقوای خدا را پیشه کنید که شما به او مؤمن هستید.

☐ ب - و تقوای خدا را پیشه کنید تا به او ایمان آورید.

۴- وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

☐ الف - و در آفرینش آسمان‌ها و زمین اندیشه کنید.

☐ ب - و در آفرینش آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند.

۵- هَلْ يَسْتَوِي * الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

☐ الف - آیا مساوی هستند * کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند؟

☐ ب - آیا مساوی هستند * کسانی که عمل می‌کنند و کسانی که عمل نمی‌کنند؟

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم چنین از صفحه‌ی «۲۱۲» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

* گاهی فعل مفرد با توجه به سایر اجزای جمله به صورت جمع معنا می‌شود.

جلسه‌ی دوم

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.
فعالیت دوم - خواندن صفحات ۲۱۳ تا ۲۱۷ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ**

۲- **وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ**

۳- **لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ**

۴- **أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ**

۵- **لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ**

۶- **لَرَأَيْتَهُ وَ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا^۲ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ**

۷- **وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ**

آنس با قرآن در خانه

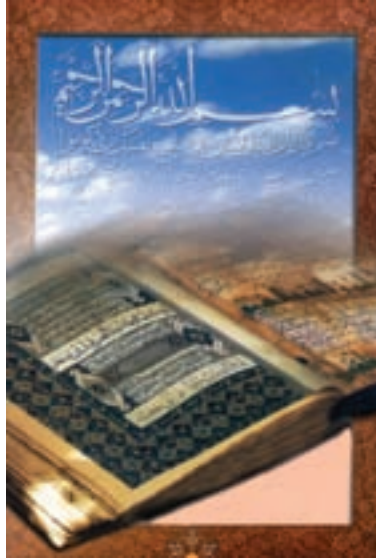
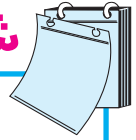

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۱۳ تا ۲۱۷ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۲۱۶ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

۱- اگر در آخر کلمه‌ای تنوین بیاید، معمولاً در ترجمه به آن «ی» اضافه می‌کنیم مانند جَبَلٍ = کوهی

۲- متصدعاً: از هم پاشیده، تکه تکه شده

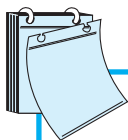
آداب تلاوت قرآن

برای خواندن قرآن باید آدابی را رعایت کنیم تا از خواندن قرآن بیشترین بهره را ببریم. به برخی از این آداب توجه کنید.

آداب ظاهری تلاوت قرآن

- ۱- وضو می‌گیریم.
- ۲- هنگام قرائت، در مقابل قرآن مؤدب می‌نشینیم.
- ۳- در صورت امکان هنگام تلاوت قرآن به سوی قبله می‌نشینیم.
- ۴- در شروع تلاوت با عبارت «اعوذ بالله من الشیطان الرجیم» از شر شیطان به خدا پناه ببریم و با گفتن «بسم الله الرحمن الرحیم» قرائت را آغاز می‌کنیم.
- ۵- بهتر است، قرآن را قدری بلند بخوانیم.
- ۶- سعی می‌کنیم قرآن را با صوت زیبا بخوانیم.
- ۷- سعی می‌کنیم قرآن را با ترتیل و شمرده بخوانیم.

آداب باطنی تلاوت قرآن کریم

- ۱- با نیت «قربة الى الله» و کسب رضای خدا قرآن می‌خوانیم.
- ۲- سعی می‌کنیم هنگام قرائت به معنای آیات نیز توجه کنیم.
- ۳- در مقابل سخنان خدا خاضع و خاشع می‌باشیم.
- ۴- سعی می‌کنیم در معنای آیات قرآن اندیشه و تدبر کنیم.
- ۵- به هنگام تلاوت، قلب ما متوجه خدا و آیات او باشد.
- ۶- با خواندن آیاتی که مؤمنین را به بهشت بشارت می‌دهد نسبت به انجام کارهای خوب و پیروی از دستورات الهی، توجه بیش‌تری پیدا می‌کنیم.
- ۷- با خواندن آیاتی که درباره‌ی عذاب الهی هشدار داده است نسبت به دوری از گناهان توجه بیش‌تری پیدا می‌کنیم.

حافظ کل قرآن کریم و قاری بین‌المللی، استاد کریم منصوری؛ نفر اول مسابقات جهانی رشته‌ی قرائت و قاری آیات کتاب‌های آموزش قرآن دوره‌ی راهنمایی

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۲۱۸ تا ۲۲۵ قرآن کریم

چه زیبا! اگر از آغاز سال تحصیلی تاکنون روزی یک صفحه از قرآن کریم را خوانده باشید، در این درس به صفحه ۱۸ رسیده‌اید. کار کم ولی پیوسته برکات زیادی دارد. طولانی‌ترین راه‌ها، گام به گام طی می‌شود. چه خوب است از همین دوران نوجوانی به کارهای خوب ولی به ظاهر کوچک عادت کنید. یکی از بهترین کارها خواندن مستمر و روزانه‌ی قرآن کریم است. این کار ساده ولی بسیار ارزشمند را حتماً انجام دهید.

در این درس نیز هم‌چون درس قبل، دبیر محترم صفحات ۲۱۸ تا ۲۲۵ قرآن کریم را میان دانش‌آموزان تقسیم می‌کند تا فعالیت‌های زیر انجام شود.

فعالیت اول – پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۲۱۸ تا ۲۲۵ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

چند نکته:

۱- گاهی صدای «ا» به صورت «و» نوشته شده است؛ مانند:

الصَّلَاةَ ← الصَّلَاةُ   الزَّكَاةَ ← الزَّكَاةُ   الْحَيَاةَ ← الْحَيَاةُ

۲- در قرآنی که در اختیار دارید «ی» کوچک به شکل «ء» نوشته شده است؛ مانند:

بِهٰی ← بِهْه   هٰذِهِ ← هِذِهْه   عَبْدِهِ ← عَبْدِهْه

۳- چهار حرف ریز «ج، ز، ط، م» بالای برخی از کلمات، نشانه‌ی وقف است. در این

موارد وقف می‌کنیم؛ مانند:

أَضْعَافًا كَثِيرَةً   لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ

اُنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۱۸ تا ۲۲۵

قرآن کریم را بخوانید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

عمل می‌کند، ایمان می‌آورد، داخل می‌کند، بدی‌ها، می‌داند، فرمانروایی

معنا	کلمه	
می‌پوشاند	يُكْفِّرُ	۷
	سَيِّئَاتِ	۸
	يُدْخِلُ	۹
جاودان	خَالِدِينَ	۱۰
صورت‌ها	صُورَ	۱۱
رستگاری	فَوْزَ	۱۲

معنا	کلمه	
	مُلْكُ	۱
	يَعْلَمُ	۲
ایمان آورید	ءَامِنُوا	۳
	يُؤْمِنُ	۴
انجام می‌دهد،...	يَعْمَلُ	۵
نیکو آفرید، نیکو کرد	أَحْسَنَ	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	سَيِّئَاتِهِ	۶
	وَيُدْخِلُهُ	۷
	خَالِدِينَ فِيهَا	۸
	الْفَوْزُ الْعَظِيمُ	۹
	أَحْسَنَ صُورَكُمْ	۱۰

معنا	ترکیب	
	لَهُ الْمُلْكُ	۱
	فَءَامِنُوا	۲
	وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ	۳
	يَعْمَلُ صَالِحًا	۴
	يُكْفِّرُ عَنْهُ	۵

تمرین سوم - ترجمه‌ی صحیح هر عبارت را علامت بزنید.

۱- هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ

☐ الف - او آفرید شما را.

☐ ب - او کسی است که آفرید شما را.

۲- وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

☐ الف - و خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

☐ ب - و خدا به آنچه انجام دادید داناست.

۳- فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

☐ الف - پس ایمان آورید به خدا و پیامبرش.

☐ ب - پس ایمان آوردند به خدا و پیامبر.

۴- يُكْفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ

☐ الف - می‌پوشاند از او بدی‌هایش را.

☐ ب - پوشاند از او بدی‌ها را.

۵- يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

☐ الف - تسبیح کرد برای خدا آنچه در آسمان‌ها و زمین است.

☐ ب - تسبیح می‌کند برای خدا آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است.

اُنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۲۲۰» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.
فعالیت دوم - خواندن صفحات ۲۲۶ تا ۲۳۴ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

۲- لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۳- فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْتَّوْرِ الَّذِي أَنْزَلْنَا

۴- وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

۵- وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ

۶- وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

۷- ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

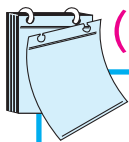
آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۲۶ تا ۲۳۴ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۲۲۷ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

۲- أَبَدًا : همیشه

۱- گاهی «الَّذِي» به معنای «که» است.

شناخت (برای مطالعه)

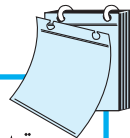
شهریار پرهیزگار

آقای شهریار پرهیزگار یکی از حافظان و قاریان ممتاز کشورمان است که شهرتی جهانی دارد. او کل قرآن کریم را به صورت ترتیل تلاوت کرده است؛ این ترتیل معمولاً از صدا و سیما به مناسبت‌های مختلف پخش می‌شود و نوارهای آن در مجموعه‌های مختلف تهیه شده است. در اینجا گزیده‌ای از شرح حال این حافظ و قاری موفق قرآن را، به قلم خود ایشان می‌خوانیم.

من در سال ۱۳۴۳ متولد شدم. از ده سالگی در جلسات قرآن شرکت می‌کردم یادگیری قرآن را ابتدا با روخوانی و سپس با قرائت ادامه دادم، به پیشنهاد پدرم همزمان با شرکت در جلسات قرائت، حفظ قرآن را نیز شروع کردم. حفظ قرآن آن قدر برای من لذت بخش بود که با لطف خدا در مدت سه سال موفق به حفظ کامل قرآن کریم شدم. تاکنون در مسابقات داخلی و جهانی بسیاری شرکت کرده و معمولاً رتبه اول و یا دوم را به دست آورده‌ام؛ هم‌چنین یک بار در مسابقات بین‌المللی کشور عربستان مقام اول جهانی حفظ کل قرآن را در بین تعداد زیادی از حافظان قرآن به دست آوردم. معمولاً در مسابقات بین‌المللی حفظ و قرائت قرآن که هر سال در ایران برگزار می‌شود عضو هیئت داورى هستم.

یکی از توفیقاتی که خداوند به من عنایت فرموده تلاوت کل قرآن به صورت ترتیل است. این تلاوت، بیش از حد انتظارم مورد استفاده مردم عزیز ایران قرار گرفته است. من در دوران تحصیل، همراه با یادگیری قرآن، درس‌هایم را نیز می‌خواندم و اشتغال به قرآن نه تنها موجب عقب افتادن در درس‌هایم نشد، بلکه غالباً از نظر درس

رتبه اول یا دوم کلاس را به دست می‌آوردیم. پس از پایان تحصیلات متوسطه، در آزمون سراسری دانشگاه‌ها شرکت کردم و در رشته‌ی مهندسی کامپیوتر دانشگاه شهید بهشتی تهران قبول شدم و در همین رشته فارغ‌التحصیل شدم. امیدوارم تمام دانش‌آموزان ایران در یادگیری قرآن موفق باشند، زیرا به نظر من تنها راه سعادت دنیا و آخرت روی آوردن به قرآن است.

امیدواریم شما نیز روزی از چهره‌های موفق کشور عزیزمان ایران باشید.

پیام قرآنی

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

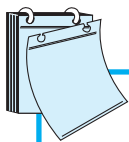
وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

عنکبوت ۶۹

و کسانی که در راه ما بکوشند، قطعاً به راه‌های خود هدایتشان خواهیم کرد
و خدا همراه و یاور نیکوکاران است.

قرآن را صحیح‌تر و زیباتر بخوانیم

دانش‌آموزان عزیز بیش‌تر حروف عربی مانند حروف فارسی تلفظ می‌شود، ولی برخی از این حروف، تلفظ خاص عربی دارند؛ یعنی تلفظ آن‌ها با فارسی فرق دارد. اینک که در روخوانی قرآن مهارت لازم را کسب کرده‌اید چه خوب است برای توانایی قرائت صحیح و زیبای قرآن به تدریج با نحوه‌ی صحیح تلفظ حروف خاص عربی نیز آشنا شویم تا به این ترتیب هم قرآن کریم و هم نماز را که برترین عبادت است، با قرائت صحیح و زیبا بخوانیم.

به مثال‌های زیر توجه کنید که چگونه جابه‌جا تلفظ کردن حروف، معنای کلمات را تغییر می‌دهد.

عَمِین (نابینایان)	أَمِین (امانت‌دار)
صَعِید (خاک)	سَعِید (سعادت‌مند)
زَلَّ (لغزید)	ذَلَّ (خوار شد)
ظَلَّ (ماندگار شد)	ضَلَّ (گمراه شد)

امسال از درس سوم تا درس دوازدهم با تلفظ صحیح حروف خاص عربی آشنا می‌شوید. سعی کنید هنگام پخش قرائت آیات به چگونگی تلفظ حرف مورد نظر در آن درس خوب دقت کنید تا با تقلید و الگوگیری از آن، شما نیز بتوانید این گونه حروف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

خوب است بدانید که پیامبر اکرم (ص) در حدیثی فرموده‌اند که قرآن را به حالت عربی آن بیاموزید.

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ بِعَرَبِيَّتِهِ

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۲۳۵ تا ۲۴۲ قرآن کریم

فعالیت اول — پیش خوانی: پس از تقسیم صفحات ۲۳۵ تا ۲۴۲ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم — خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هر کدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: دانش‌آموزان علاقه‌مند با راهنمایی دبیر محترم، با استفاده از لوح فشرده (CD) قرائت قرآن کریم که در اختیار دارند یا نوار قرائت زیبای قاریان مختلف، قطعه‌ای از آیات صفحات ۲۳۵ تا ۲۴۲ قرآن کریم را انتخاب کرده و با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای آن قرائت را در جلسه‌ی آینده در وقت آموزش قرائت، در کلاس پخش کنند.

هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حروف «ح» توجه کنید و سعی کرده شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۳۵ تا ۲۴۲

قرآن کریم را بخوانید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

آتش، اجازه، کافر شدند، خوب، وام، آشکار، فرزندان، اطاعت کنید

معنا	کلمه	
چه بد است	بُئْسَ	۷
جمع وَلَد، ...	أَوْلَاد	۸
وسیله‌ی آزمایش	فِتْنَة	۹
قَرْض، ...	قَرْض	۱۰
	حَسَن، حَسَنَة	۱۱
	شَهَادَة	۱۲

معنا	کلمه	
	كَفَرُوا	۱
تکذیب کردند	كَذَّبُوا بِـ	۲
	نار	۳
	إِذْن	۴
...، پیروی کنید	أَطِيعُوا	۵
پس باید توکل کند	فَلْيَتَوَكَّل	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	يَهْدِي قَلْبَهُ	۶
	أَطِيعُوا اللَّهَ	۷
	أَطِيعُوا الرَّسُولَ	۸
	عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّل	۹
	قَرْضًا حَسَنًا	۱۰

معنا	ترکیب	
	وَالَّذِينَ كَفَرُوا	۱
	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا	۲
	أَصْحَابُ النَّارِ	۳
	بِإِذْنِ اللَّهِ	۴
	يُؤْمِنُ بِاللَّهِ	۵

* يَهْدِي = ینهدی

تمرین سوم - ترجمه‌ی صحیح هر عبارت را علامت بزنید.

۱- عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ

☐ الف - نهان و آشکار را می‌داند.

☐ ب - دانای نهان و آشکار.

۲- فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

☐ الف - پس باید توکل کنند مؤمنان.

☐ ب - پس توکل کردند مؤمنان.

۳- وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

☐ الف - و کسانی که در اموالشان حق معینی قرار دادند. (برای نیازمندان)

☐ ب - و کسانی که در اموالشان حق معینی است. (برای نیازمندان)

۴- بئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ

☐ الف - چه بد است مثال کسانی که تکذیب کردند آیات خدا را.

☐ ب - چه بد مثال می‌زنند کسانی که تکذیب می‌کنند آیات خدا را.

۵- وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ

☐ الف - و خارج می‌کند آن‌ها را از تاریکی‌ها به سوی نور به اجازه‌ی او.

☐ ب - و خارج کرد آن‌ها را از تاریکی‌ها به سوی نور به اجازه‌ی خدا.

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۲۳۵» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

جلسه‌ی دوم

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۲۴۳ تا ۲۵۱ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ح» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

۲- أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا

۳- وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ

۴- وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۵- وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ

۶- وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۷- إِنَّمَا * أَمْوَالُكُمْ وَ أَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ

۸- وَ اللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۴۳ تا ۲۵۱ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۲۴۸ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

* معمولاً باید «انَّما» را در قسمت دوم جمله معنا کرد مانند «اموال و فرزندان شما فقط ...»

چه کسی فرمانده می‌شود؟!

رسول خدا (ص) به قرآن بسیار اهمیت می‌دادند و تلاش می‌کردند مسلمانان قرآن را بیاموزند و به کار برند. ایشان همواره سعی می‌کردند کلام خدا در دل‌های مؤمنین بنشیند و به آن عمل کنند.

پیامبر فرموده است: **نَوْرُوا بُيُوتَكُمْ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ**
خانه‌های خود را با خواندن قرآن نورانی کنید.

یعنی هم خانه‌هایتان را و هم خانه‌ی دل‌هایتان را با خواندن قرآن نورانی کنید. در نزد پیامبر کسانی که در حفظ و قرائت قرآن پیشقدم بودند، بیش‌تر مورد توجه قرار می‌گرفتند.

روزی پیامبر، می‌خواست جمعی را به جنگ بفرستد. از آن‌ها پرسید: چقدر قرآن می‌دانید؟ یکی از آن‌ها که از همه جوان‌تر بود. گفت: یا رسول الله من بعضی از آیه‌ها را حفظ هستم و علاوه بر آن کل سوره‌ی بقره را نیز از حفظ می‌دانم. پیامبر (ص) خطاب به لشکریان فرمود: امیر و فرمانده‌ی شما این جوان است. عده‌ای گفتند: یا رسول الله! او که از همه کم سن و سال‌تر است! چرا او را انتخاب کردید؟

پیامبر (ص) فرمود: زیرا او علاوه بر توانایی‌های دیگرش، قرآن را نیز از حفظ دارد. آری! پیامبر اکرم (ص) کسی را به‌عنوان فرمانده و امیر لشکر انتخاب کرد که علاوه بر دارا بودن ویژگی‌های فرماندهی، حافظ قرآن نیز بود.

آیا شما می‌توانید در مدرسه‌ی خود گروه «حفظ قرآن» تشکیل دهید؟

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۲۵۲ تا ۲۵۹ قرآن کریم

فعالیت اول — پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۲۵۲ تا ۲۵۹ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم — خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ع» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

أنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۵۲ تا ۲۵۹

قرآن کریم را بخوانید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

انفاق کنید، تسبیح کرد، بنده، روزها، دعوت می‌کند، می‌میراند، روزی دادیم

معنا	کلمه	
	يَدْعُو	۷
	عَبَدَ	۸
تا ایمان بیاورید	لِتُؤْمِنُوا	۹
	رَزَقْنَا	۱۰
	أَنْفَقُوا	۱۱
آمد، آمد برای	جَاءَتْ	۱۲

معنا	کلمه	
	سَبَّحَ	۱
	يُحْيِي	۲
شش	سِتَّةَ	۳
جمع یوم، ...، دوره	أَيَّامٍ	۴
هرجا	أَيْنَ مَا، أَيْنَمَا	۵
انفاق کردند	أَنْفَقُوا	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	أَنْفَقُوا مِمَّا*	۶
	يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ	۷
	ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ	۸
	وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ	۹
	جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ	۱۰

معنا	ترکیب	
	سَبَّحَ لِلَّهِ	۱
	يُحْيِي وَيُمِيتُ	۲
	فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ	۳
	وَهُوَ مَعَكُمْ	۴
	أَيْنَ مَا كُنْتُمْ	۵

* مِمَّا = مِنْ + مَا

تمرین سوم - شماره‌ی هر عبارت را مقابل ترجمه‌ی فارسی آن بنویسید.

۱- **فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَ** ☐ ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از آنچه

انْفَقُوا ما به شما روزی دادیم، انفاق کنید.

۲- **لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنا** ☐ پس کسانی که از شما ایمان آوردند و

بِالْحَقِّ انفاق کردند.

۳- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا** ☐ قطعاً پیامبران پروردگار ما به حق

انْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ آمدند.

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۲۵۵» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۲۶۰ تا ۲۶۸ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ع» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- سَبَّحَ* لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۲- لَهُ وَمُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۳- هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۴- هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

۵- فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

۶- وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ

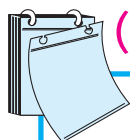

أنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۶۰ تا ۲۶۸ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۲۶۸ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

* بهتر است در اینجا «سَبَّحَ» را «تسبیح می‌کند» معنا کرد.

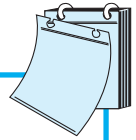

پرواز به سوی آسمان

آیا شما تاکنون فضانوردان را با لباس مخصوصشان دیده‌اید؟ به نظر شما چرا آنان، این لباس مخصوص را، که در پشت آن کیسه‌ای از اکسیژن است، می‌پوشند؟ و اگر آن کیسه‌ی اکسیژن همراه آنان نباشد، چه اتفاقی می‌افتد؟ شاید در هواپیما زمانی که مهماندار توضیح می‌دهد که اگر در داخل هواپیما اختلالی در تنفس شما پیش آمد، ماسک در اختیار شما قرار می‌گیرد، توجه شما را جلب کرده باشد.

از زمانی که انسان سفرهای آسمانی هم‌چون سفر به کره‌ی ماه را آغاز کرد، متوجه شد که هر چه از زمین دورتر شود و به طرف بالا برود اکسیژن کم‌تر می‌شود و نفس کشیدن مشکل می‌گردد تا جایی که اگر در ارتفاعات بالاتر، کیسه‌ی اکسیژن همراه او نباشد دچار خفگی می‌شود. از پرواز انسان به سوی آسمان بیش از یک صد سال هم نمی‌گذرد و آگاهی نداشتن از این پدیده‌ی مهم باعث قربانی شدن افراد زیادی در ابتدای پیدایش بالن‌ها و هواپیماها گردید. از این رو در هواپیماهای پیشرفته‌ی امروزی دستگاه‌های فشار و اکسیژن قرار داده شده است.

شاید برای شما جالب باشد که بدانید موضوع کمبود اکسیژن در ارتفاعات و تنگی نفس را قرآن کریم ۱۴۰۰ سال پیش خبر داده است :

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ، يَشْرَحْ صَدْرَهُ، لِلْإِسْلَامِ
وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ، يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا
كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ

انعام ۱۲۵

هرکس را خداوند اراده کند که هدایتش کند، سینه‌اش را در جهت فهم حقایق اسلام آماده ساخته و گسترش می‌دهد. و هرکس را خداوند اراده کند که به حال خود واگذارد تا گمراه و سرگشته شود، سینه‌اش را تنگ و فشرده و مضطرب می‌سازد. گویی در حال پرواز و صعود به آسمان است.

جلسه اول

آموزش قرائت صفحات ۲۶۹ تا ۲۷۶ قرآن کریم

فعالیت اول — پیش خوانی: پس از تقسیم صفحات ۲۶۹ تا ۲۷۶ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم — خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش آموزان، هر کدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش خوانی کرده اند، بلند می خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ع» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه ی مربوط را به دانش آموزان اعلام کنید و از آن ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

اُنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۶۹ تا ۲۷۶

قرآن کریم را بخوانید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

کافران ، قرض می دهد ، وعده داد ، پدران ، این چنین

معنا	کلمه	
می خواهد	يُرِيدُ	۷
	كَذَلِكَ	۸
پاداش می دهیم	نَجْزِي	۹
جمع آب، ...	اءباء	۱۰
بازگشت	مَصِير	۱۱
جمع کافر، ...	كُفَّار	۱۲

معنا	کلمه	
	وَعَدَ	۱
	يُقْرِضُ	۲
دو چندان کند	يُضَاعِف	۳
ارزشمند	كَرِيم	۴
بخورید	كُلُوا	۵
پاکیزه	طَيِّب، طَيِّبَة	۶

تمرین دوم - ترکیب های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ	۶
	نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ	۷
	رَبُّ آبَائِكُمْ	۸
	إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ	۹
	وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ	۱۰

معنا	ترکیب	
	وَعَدَ اللَّهُ	۱
	فَيُضَاعِفُهُ وَلَهُ	۲
	أَجْرٌ كَرِيمٌ	۳
	الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ	۴
	كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ	۵

تمرین سوم - ترجمه‌ی هر یک از عبارات قرآنی را کامل کنید.

۱	رَبُّكُمْ وَ رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ	پروردگار ..... و پروردگار ..... اولیه‌ی شما
۲	كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ	..... از چیزهای پاکیزه‌ای که به شما ...
۳	كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ	..... نیکوکاران را
۴	مِنْكُمْ* مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ* مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ	بعضی از شما کسانی هستند که ..... و بعضی از شما کسانی هستند که .....

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۲۷۳» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

* گاهی «مِنْ» به معنای «بعضی از» است.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۲۷۷ تا ۲۸۵ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «غ» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

۲- لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاجْرٌ عَظِيمٌ

۳- وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ

۴- مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

۵- فَيُضَاعِفَهُ وَلَهُ وَلَهُ وَاجْرٌ كَرِيمٌ

۶- جَاءَتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

۷- ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

آنس با قرآن در خانه

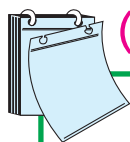
سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۷۷ تا ۲۸۵ قرآن کریم را بخوانید

و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۲۸۰ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

۱- مَنْ ذَا الَّذِي: چه کسی است آن‌که

۲- در این عبارت می‌توان ضمیر «هُوَ» را معنا نکرد.

قرآن در نگاه دیگران

از زمان نزول قرآن کریم، مردم و به خصوص دانشمندان همیشه تحت تأثیر آن بوده‌اند.

می‌دانید که دقت دانشمندان از سایر مردم بیش‌تر است؛ در نتیجه آن‌ها با خواندن قرآن نکات دقیق‌تر و زیباتری را از آیات قرآن کشف می‌کنند. از این‌رو بسیاری از دانشمندان مسلمان و غیرمسلمان قرآن را، کتابی بی‌مانند می‌دانند. در اینجا سخن دو تن از آنان را برای شما بازگو می‌کنیم.

گوته، ادیب و شاعر آلمانی:

ما در ابتدا از قرآن روی‌گردان بودیم، اما طولی نکشید که این کتاب، توجه ما را به خود جلب کرد و ما را دچار حیرت ساخت تا آنجا که در برابر اصول و قوانین علمی و بزرگ آن سر تعظیم فرود آوردیم.

نابلیون، امپراتور فرانسه:

کجاست آن روزی که ما مجمع بزرگی از سیاستمداران و دانشمندان حقوق دنیا تشکیل دهیم و قرآن، کلام الهی و متین‌ترین قوانین محمد (ص) یعنی همان نسخه‌ی پرافتخار بشری را پیش‌رو گذاریم و سعادت حقیقی بشر را تنظیم نماییم. آیا شما می‌توانید درباره‌ی قرآن از دانشمندان دیگر جملاتی بیان کنید.

پیام قرآنی

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ اسراء ۹

قطعاً این قرآن به بهترین راه‌ها هدایت می‌کند.

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۲۸۶ تا ۲۹۳ قرآن کریم

فعالیت اول – پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۲۸۶ تا ۲۹۳ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ق» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۸۶ تا ۲۹۳

قرآن کریم را بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

سرپرست، بدانید، یاور، نازل شد، کالا، اندک

معنا	کلمه	
آتش بزرگ، جهنم	جَحِيم	۷
...، بهره	مَتَاع	۸
	قَلِيل	۹
چه خوب است	نِعَم	۱۰
...	مَوْلٰی	۱۱
...	نَصِير	۱۲

معنا	کلمه	
خاشع می شود	تَخَشَّعَ	۱
...، فرود آمد	نَزَلَ	۲
	اعْلَمُوا	۳
بیان کردیم	بَيَّنَّا	۴
اندیشه می کنید	تَعْقِلُونَ	۵
بسیار راستگو	صَدِيق	۶

تمرین دوم - ترکیب های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	هُمُ الصِّدِّيقُونَ	۶
	أَصْحَابُ الْجَحِيمِ	۷
	مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ	۸
	نِعَمَ الْمَوْلٰی	۹
	وَنِعَمَ النَّصِيرُ	۱۰

معنا	ترکیب	
	أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ	۱
	لِذِكْرِ اللَّهِ	۲
	مَا* نَزَلَ	۳
	بَيَّنَّا لَكُمْ	۴
	لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ	۵

* ما : آنچه

تمرین سوم - ترجمه‌ی هر عبارت را با آن مقایسه کنید و ترجمه‌ی صحیح را مقابل آن

بنویسید.

۱	وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ	و آنچه نزد خداست بیش تر و پایدارتر است پس آیا اندیشه نمی‌کنید.
۲	فَاعْلَمُوا	پس دانستند
۳	أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ	که خدا سرپرست آن‌هاست ؛
۴	نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ	چه یاور خوبی و چه سرپرست خوبی است.

اُنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم چنین از صفحه‌ی «۲۹۳» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۲۹۴ تا ۳۰۱ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ق» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- اَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ

۲- وَ مَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ

۳- اِعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

۴- قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

۵- وَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُونَ

۶- وَ الشّٰهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ

۷- لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَ نُوْرُهُمْ

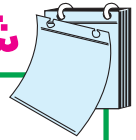
۸- وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيْمِ

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۲۹۴ تا ۳۰۱ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۲۹۷ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

* اَلَمْ يَأْنِ : آیا وقت آن نرسیده است

فضیل زنده می شود

یکی از شب‌ها، فضیل قصد داشت، مانند همیشه یکی از خانه‌هایی را که از قبل شناسایی کرده بود سرقت کند، از قبل خانه‌ای را در نظر گرفته بود. خنجر به دست در تاریکی حرکت می‌کرد، تا به خانه مورد نظر رسید، از دیوار خانه بالا رفت و خود را به حیاط خانه رساند.

سوسوی چراغی از داخل یکی از اتاق‌ها توجهش را جلب کرد. صاحب خانه هنوز بیدار بود و در دل شب قرآن می‌خواند. فضیل برای گذراندن وقت به گوشه‌ای خزید و پنهان شد، تا کسی که قرآن می‌خواند، بخوابد.

او در سکوت شب، صوت زیبای قرآن را می‌شنید، از آنجا که معنای آیات قرآن را می‌فهمید، بسیار تحت تأثیر زیبایی و نفوذ آیات قرآن قرار گرفت زیرا مسلمان بود و گرچه کارهای زشتش او را به تدریج با اسلام بیگانه کرده بود، ولی اینک ندای الهی در تاریکی شب از لابه‌لای کلمات و آیات الهی، دل و جان او را تسخیر می‌کرد.

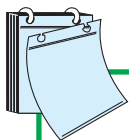
او به فکر عمیقی فرو رفت، گویا روزنه‌ای به عالم دیگر برای او باز شده بود، بغض او ترکید و در تنهایی به حال خود گریست، اشک چون باران در گونه‌های او جاری شد.

جذابت و معنویت قرآن هر لحظه او را بیش‌تر تحت تأثیر قرار می‌داد، کم‌کم روزنه‌ای از نور بر وجودش تابید و سراسر روحش را فرا گرفت. در این میان، این آیه را شنید:

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ حديد ۱۶

آیا وقت آن نرسیده است که دل‌های مؤمنان به یاد خدا خاشع گردد؟!

فضیل با چشمانی پر از اشک و آهسته گفت :

آری پروردگارا، اکنون زمان آن فرا رسیده است و هنگام خشوع دل من همین الآن است. این آیه آن چنان در قلب او اثر گذاشت که تمام زندگی اش را دگرگون ساخت. آن شب را به کاروان سربازی رفت تا استراحت کند. کاروانیان عازم سفر حج بودند، آن ها در کاروان سرامنزل داشتند و درباره ی ادامه ی سفر گفت و گو می کردند. شخصی گفت : نباید در شب حرکت کنیم، چون راه نا امن است، باید منتظر بمانیم تا فردا صبح با همسفران بیش تری حرکت کنیم و از این منطقه دور شویم، چون در این منطقه راهزنی بی رحم و سنگدل وجود دارد که با کمک هم دستان خود راه را بر کاروانیان می بندد و به دزدی و جنایت دست می زند. دوستان آن شخص حرف او را پذیرفتند و هر یک داستانی از راهزنی های آن مرد بی رحم تعریف کردند.

فضیل همه این حرف ها را شنید و با خود گفت :

خدایا من چقدر بدبخت و بیچاره هستم که پیوسته خاطر آسوده مردم را به ترس می اندازم و آن ها را نگران می سازم.

او با شجاعت از جا، برخاست و خود را به کاروانیان معرفی کرد و گفت : ای مردم آسوده باشید که دیگر کاروانی از دست فضیل ناراحت نخواهد شد آن فضیل مرده است و فضیل دیگری متولد شده است. بعدها کاروانیان فضیل بن عباض را دیدند که با حالی دگرگون، برگرد خانه ی خدا به طواف مشغول است. از آن به بعد دیگر مردم او را به جای فضیل سارق، فضیل عارف می شناختند.

پیام قرآنی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا ۖ تحریم ۸
ای کسانی که ایمان آورده اید به درگاه خدا توبه خالصانه کنید.

به نظر شما چه چیزی از تلاوت قرآن باعث انقلاب درونی در فضیل شد؟

آیا شما نیز چنین نمونه ای را می شناسید؟

جلسه اول

آموزش قرائت صفحات ۳۰۲ تا ۳۰۹ قرآن کریم

فعالیت اول – پیش خوانی: پس از تقسیم صفحات ۳۰۲ تا ۳۰۹ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هر کدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ث» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

أنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۰۲ تا ۳۰۹ قرآن کریم را بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

عدل و داد ، آهن ، از یکدیگر سبقت بگیرید ، ترازو ، فایده‌ها

معنا	کلمه	
تا به پا دارد	لَيَقُومَ...	۷
	قِسْط	۸
	حَدِيد	۹
سختی	بَأْس	۱۰
زیاد	شديد	۱۱
جمع منفعت، ...	مَنَافِع	۱۲

معنا	کلمه	
	سَابِقُوا	۱
وسعت	عَرْض	۲
آماده شده است	أُعِدَّتْ	۳
می‌دهد	يُؤْتِي	۴
می‌خواهد	يَشَاءُ	۵
....، وسیله‌ی سنجش	مِيزَان	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا	۶
	أَنْزَلْنَا مَعَهُمْ	۷
	لَيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ	۸
	أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ	۹
	بَأْسٌ شَدِيدٌ	۱۰

معنا	ترکیب	
	سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ	۱
	كَعَرْضِ السَّمَاءِ	۲
	أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا	۳
	ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ	۴
	ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ	۵

تمرین سوم - با توجه به عبارات قرآنی، ترجمه را کامل کنید.

۱	فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ	پس قطعاً خدا ..... ستوده است.
۲	إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ	قطعاً ..... با عزت است.
۳	إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ	قطعاً خدا ..... هیچ متکبر فخر فروشی را

أنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۳۰۴» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

جلسه‌ی دوم

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۳۱۰ تا ۳۱۷ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ث» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ

۲- وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

۳- أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ

۴- ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ

۵- وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۶- لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ

۷- وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

۸- وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۱۰ تا ۳۱۷ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۳۱۲ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

بهار دل‌ها

حضرت علی (ع) می‌فرماید :

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ رَبِيعُ الْقُلُوبِ

قرآن را یاد بگیرید زیرا که آن بهار دل‌هاست ؛

وَ اسْتَشْفُوا بِنُورِهِ فَإِنَّهُ شِفَاءُ الصُّدُورِ

و از نور آن شفا بخواهید زیرا درمان دل‌هاست ؛

وَ احْسِنُوا تِلَاوَتَهُ فَإِنَّهُ أَنْفَعُ الْقَصَصِ

و آن را نیکو تلاوت کنید که سودمندترین سرگذشت‌هاست.

پیام قرآنی

وَنُزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝۸۲

و از قرآن آنچه شفا و رحمت است برای مؤمنان نازل می‌کنیم.

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۳۱۸ تا ۳۲۵ قرآن کریم

فعالیت اول – پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۳۱۸ تا ۳۲۵ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ص» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

اُنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۱۸ تا ۳۲۵

قرآن کریم را بخوانید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پیامبری، ایمان آوردیم، فرزندان، قرار دادیم، دست‌ها، می‌گویند، دست

معنا	کلمه	
دو چندان، دو برابر	كَفَّلَيْنِ	۷
راه می‌روید، راه بروید	تَمْشُونَ	۸
	يَد	۹
جمع یَد، ...	آیدی	۱۰
	يَقُولُونَ	۱۱
	ءَامَنَّا	۱۲

معنا	کلمه	
	جَعَلْنَا	۱
نسل، ...	ذُرِّيَّةَ	۲
آن دو	هُمَا، هِما	۳
نبوت، ...	نُبُوَّةَ	۴
هدایت شده	مُهْتَدٍ، مُهْتَدِي	۵
گناه‌کار	فَاسِق	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	كَفَّلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ	۶
	تَمْشُونَ بِهِ ^۲	۷
	يَغْفِرْ لَكُمْ	۸
	بِيدِ اللَّهِ	۹
	يَقُولُونَ رَبَّنَا	۱۰

معنا	ترکیب	
	أَرْسَلْنَا نُوحًا	۱
	فِي ذُرِّيَّتِهِمَا	۲
	فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ	۳
	كَثِيرٌ مِنْهُمْ	۴
	ءَامَنُوا بِرِسُولِهِ	۵

۱- من: بعضی از
۲- گاهی «ب» به معنای «به وسیله، به کمک» است.

تمرین سوم - شماره‌ی هر عبارت را مقابل ترجمه‌ی فارسی مربوط بنویسید.

- ۱- يَدْ اللّٰهُ فَوْقَ اَيْدِيهِمْ ☐ می‌گویند پروردگارا ایمان آوردیم پس ما را بیامرز.
- ۲- وَ هٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ ☐ دست خدا بالای دست‌های آن‌هاست.
- ۳- يَقُولُونَ رَبَّنَا اِمَّا فَاغْفِرْ لَنَا ☐ و قطعاً بخشش به دست خداست.
- ۴- وَ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ ☐ و این کتابی مبارک است که فرو فرستادیم آن را.

اُنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۳۲۰» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۳۲۶ تا ۳۳۴ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین

کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ص» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ

۲- وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ

۳- فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

۴- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ

۵- يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ

۶- وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ

۷- وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

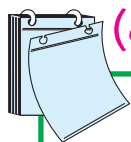
آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۲۶ تا ۳۳۴ قرآن کریم را

بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۳۲۸ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

قرآن بخوان

تا شود روحِ تو با حق آشنا، قرآن بخوان
می‌دهد «قرآن» به جان و دل صفا، قرآن بخوان
دردمندان را بود «قرآن» دوا، قرآن بخوان
تا که ایمن باشی از این دام‌ها، قرآن بخوان
تا که توفیق عمل یابی، بیا قرآن بخوان
حبیب‌الله چایچیان (حسان)

با تو گر خواهی سخن گوید خدا، قرآن بخوان
«رَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِیْلًا» ندای رحمت است
ای بشر! یاد خدا، آرامش دل می‌دهد
دام‌ها گسترده شیطان در مسیر عمر تو
چون بود «قرآن» حسان! برنامه‌ی عمر بشر

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۳۳۵ تا ۳۴۲ قرآن کریم

فعالیت اول – پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۳۳۵ تا ۳۴۲ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ذ» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

اُنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۳۵ تا ۳۴۲

قرآن کریم را بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

ایمان می‌آورند ، باده‌ها ، سخن ، زنده کرد ، تلاوت می‌کنیم

معنا	کلمه		معنا	کلمه	
می خوانیم،...	تَنَلُّو	۷	می پراکند، پدید می‌آورد	يَبُتُّ	۱
کدام	أَيَّ	۸	جنبیده	دَابَّة	۲
	حَدِيث	۹	آمد و شد	اِخْتِلَاف	۳
	يُؤْمِنُونَ	۱۰		أَحْيَا	۴
نیست	لَيْسَ	۱۱	حرکت، به حرکت درآوردن	تَصْرِيف	۵
تسلط	سُلْطَان	۱۲	جمع ریح،...	رِيَّاح	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب		معنا	ترکیب	
	تَنَلُّوْهَا	۶	فی خَلْقِكُمْ	۱	
	قَبَائِ حَدِيثٍ	۷	مَا يَبُتُّ*	۲	
	لِقَوْمٍ يَوْقِنُونَ	۸	اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ	۳	
	لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ	۹	تَصْرِيفِ الرِّيحِ	۴	
	لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ	۱۰	تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ	۵	

* ما: آنچه

تمرین سوم - ترجمه‌ی هر یک از عبارات قرآنی را کامل کنید.

۱	إِنَّهُ وَلَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا	قطعاً برای او (شیطان) نیست ... بر کسانی که .....
۲	وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ	و بر ..... توکل می‌کنند.
۳	أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ	آیا خدا ..... نیست به آنچه .....؟
۴	إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ	قطعاً رحمت خدا به ..... نزدیک است.
۵	أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ	آیا ..... نزدیک نیست؟

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۳۴۲» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۳۴۳ تا ۳۵۱ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین

کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ذ» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- **إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ**

۲- **وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ**

۳- **وَ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ**

۴- **وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ**

۵- **فَاحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا**

۶- **وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ**

۷- **تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ**

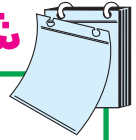
۸- **فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ**

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۴۳ تا ۳۵۱ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۳۴۷ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

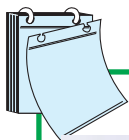

بهترین جایزه

من در یکی از اردوگاه‌های عراق به همراه بعضی از رزمندگان دیگر اسیر بودم. عراقی‌ها از دادن قرآن به ما خودداری می‌کردند. ما چاره‌ای نداشتیم جز آن که از حافظه‌ی خود استفاده کنیم. بنابراین هرکس آیه یا حدیثی از حفظ داشت آن را با انگشت روی خاک می‌نوشت تا دیگران آن را حفظ کنند. گاهی اوقات نیز که زغال یا سنگ گچی داخل اردوگاه پیدا می‌شد آیات را بر روی دیوارها یا درها می‌نوشتیم. بعضی اوقات به خاطر همین نوشتن آیات و احادیث کتک مفصلی می‌خوردیم؛ با این حال شوق آزادگان برای یادگیری قرآن روز به روز بیشتر می‌شد، تا این که یک روز به فرماندهی اردوگاه گفتیم ما می‌خواهیم

«محمد شهنساری» آزاده‌ای که در اسارت نیروهای دشمن فریاد «مرگ بر دشمنان اسلام» سر داد.

یک مسابقه‌ی والیبال برگزار کنیم؛ عراقی‌ها که از جریان مطلع شدند، خواستند بگویند از این حرکت حمایت می‌کنند، اعلام کردند که یک جلد قرآن به آسایشگاه تیم برنده جایزه خواهند داد.

به محض این که خبر جایزه قرآن پخش شد شور و شوق عجیبی اردوگاه را پر کرد. گویی قرار است به تیم برنده «جایزه‌ی جام جهانی» را بدهند. سرانجام مسابقه برگزار شد و تیم آسایشگاه ما اول شد و ما قرآن را گرفتیم. اما قرآن را که دادند، غم و شادی با هم به سراغ ما آمد، زیرا از مهر مسجد خرمشهر که بر پشت آن بود و از تیر و ترکش‌هایی که به آن خورده بود معلوم شد قرآن مسجد خرمشهر است. به هر حال بچه‌ها در یادگیری و حفظ قرآن تلاش بیشتری را آغاز کردند. فراموش نمی‌کنم که قرآن، در طول ۲۴ ساعت یک لحظه هم بر زمین نمی‌ماند و به‌طور نوبتی میان دوستان، دست به دست می‌گشت. به‌طوری که اگر در نیمه‌های شب هم نوبت کسی می‌شد و او در خواب بود بیدار می‌شد و قرآن خود را تلاوت و حفظ می‌کرد. با این روش دوستان زیادی خواندن قرآن را یاد گرفتند و بسیاری از رزمندگان حافظ آیات و سوره‌هایی از قرآن شدند.

آیا شما خاطره‌ای از رزمندگان اسلام درباره‌ی قرآن کریم می‌دانید؟

پیام قرآنی

فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً

نساء ۹۵

خداوند، مجاهدانی را که با مال و جان خویش جهاد نمودند بر ترک‌کنندگان جهاد برتری داده است.

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۳۵۲ تا ۳۵۹ قرآن کریم

فعالیت اول – پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۳۵۲ تا ۳۵۹ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ظ» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

اُنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۵۲ تا ۳۵۹

قرآن کریم را بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

بازگردانده می‌شوید ، گفتیم ، آفریدیم ، شهر ، داخل شوید

معنا	کلمه	
	قُلْنَا	۷
	أَدْخُلُوا	۸
	قَرْيَةٍ	۹
کجا، هرجا، هرچه	حَيْثُ	۱۰
نه، نیست	مَا	۱۱
	خَلَقْنَا	۱۲

معنا	کلمه	
رام کرد	سَخَّرَ	۱
تا بجوید، تا به دست آورید	لِتَبْتَغُوا	۲
شکر می‌کنید	تَشْكُرُونَ	۳
بد کرد	أَسَاءَ	۴
	تُرْجَعُونَ	۵
جمع بصیره، بینایی	بَصَائِرَ	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	مِنَ الطَّيِّبَاتِ	۶
	وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ	۷
	قُلْنَا ادْخُلُوا	۸
	هَذِهِ الْقَرْيَةُ	۹
	مَا خَلَقْنَا	۱۰

معنا	ترکیب	
	سَخَّرَ لَكُمُ	۱
	لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ*	۲
	لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ*	۳
	لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ	۴
	رَزَقْنَاهُمْ	۵

* «لِ» قبل از فعل مضارع به معنای «تا، برای این که» است.

تمرین سوم - ترجمه‌ی صحیح را علامت بزنید.

۱- اَللّٰهُ اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ

☐ الف - خدا می‌داند کجا قرار دهد رسالتش را.

☐ ب - خدا داناتر است کجا قرار دهد رسالتش را.

۲- وَ اِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ

☐ الف - و هنگامی که گفته شد به این شهر داخل شوید.*

☐ ب - و هنگامی که گفتیم به این شهر داخل شوید.

۳- وَاللّٰهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ

☐ الف - و خدا فرمانروایی‌اش را به هر کس که بخواهد، می‌دهد.

☐ ب - و خدا فرمانروایی‌اش را به هر کس که خواست، داد.

۴- وَ اَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ

☐ الف - و قطعاً بخشش از سوی خداست. آن را به همه می‌دهد.

☐ ب - و قطعاً بخشش به دست خداست، آن را به هر کس بخواهد، می‌دهد.

۵- وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ

☐ الف - و آسمان‌ها و زمین و آنچه را بین آن دو است، نیافریدیم جز به حق

☐ ب - و آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن دو است جز به حق آفریده نشده است.

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۳۵۷» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

* همان‌طور که می‌دانید در جمله‌های فارسی «فعل» در آخر جمله می‌آید. اکنون که با چگونگی معنا کردن عبارات قرآنی آشنا شده‌اید؛ خوب است پس از ترجمه‌ی کلمه به کلمه (تحت اللفظی) فعل را در آخر جمله بیاورید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۳۶۰ تا ۳۶۸ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ظ» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- اَللّٰهُ الَّذِیْ سَخَّرَ لَکُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِیَ الْفُلُکُ فِیْهِ بِاَمْرِہِ

۲- وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِہِ ۚ وَ لَعَلَّکُمْ تَشْکُرُوْنَ

۳- وَ سَخَّرَ لَکُمْ مَا فِی السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِی الْاَرْضِ جَمِیْعًا مِنْہُ

۴- اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَاٰیَاتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُوْنَ

۵- مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِہِ

۶- وَ مَنْ اَسَاءَ فَعَلِیْہَا

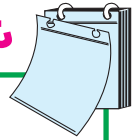
۷- ثُمَّ اِلٰی رَبِّکُمْ تُرْجَعُوْنَ

۸- هٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَ هُدًی وَ رَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ یُّوقِنُوْنَ

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۶۰ تا ۳۶۸ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۳۶۳ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

نامه‌ای از یک پدر به فرزند

فرزندم حسن!
قلب نوجوان مانند زمین، آماده‌ی پذیرش هر بذری است.
من در تربیت تو شتاب کردم تا تو به دنبال چیزهایی که دیگران آن‌ها را تجربه کرده و تو را از تجربه دوباره‌ی آن‌ها بی‌نیاز ساخته‌اند نروی.

فرزندم، من در کردار و رفتار پیشینیان دقت کرده و سرگذشت آن‌ها را مطالعه کردم. قسمت‌های روشن و شیرین زندگی آن‌ها را از دوران تیره و بدبختی آن‌ها شناختم.
من به‌عنوان پدر، از هر حادثه‌ای که در گذشته پیش آمده است، آن‌هایی را که زیبا و شیرین بوده است برای تو انتخاب کردم مانند هر پدر مهربانی که نیکی‌ها و خوبی‌ها را برای فرزندش می‌پسندد. من نیز خواستم تو را با آن خوبی‌ها تربیت کنم.
فرزندم! تو در آغاز زندگی هستی. نفسی پاک و سالم داری. پس! در آغاز راه و در اول تربیت تصمیم گرفتم

کتاب خدای توانا و بزرگ یعنی قرآن کریم را همراه با تفسیر آیات آن به تو پیاموزم
و قوانین اسلام و احکام حلال و حرام را به تو تعلیم دهم و به چیز دیگری نپردازم.

پدرت

علی بن ابیطالب *

آیا شما می‌توانید بگویید چرا امام علی علیه السلام تربیت فرزند خود را از آموزش قرآن شروع کرده است؟

* بخشی از نامه‌ی امام علی (ع) به فرزندش امام حسن مجتبی (ع) در کتاب نهج البلاغه

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۳۶۹ تا ۳۷۶ قرآن کریم

فعالیت اول – پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۳۶۹ تا ۳۷۶ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ض» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۶۹ تا ۳۷۶

قرآن کریم را بخوانید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

بگوئید ، شک و تردید ، نازل شد ، روز قیامت ، گوش ، کسب کرد

معنا	کلمه		معنا	کلمه	
جمع بَصَر، چشم‌ها	أَبْصَار	۷	پاداش داده شود	تُجْزَى	۱
	قُولُوا	۸	مورد ستم قرار نمی‌گیرند	لَا يُظْلَمُونَ	۲
	سَمِعَ	۹	گرفت، قرار داد	إِتَّخَذَ	۳
جمع فُؤَاد، دل‌ها	أَفْئِدَة	۱۰	هوا و هوس	هَوًى	۴
	السَّاعَة	۱۱		رَيْب	۵
	أُنْزِلَ	۱۲	... ، انجام داد	كَسَبَتْ	۶

تمرین دوم - ترکیب‌های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب		معنا	ترکیب	
	إِلَهَهُ هَوَاهُ	۶	لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ ^۱		۱
	لَا رَيْبَ فِيهِ	۷	بِمَا كَسَبَتْ		۲
	عِلْمُ السَّاعَةِ	۸	هُمْ لَا يُظْلَمُونَ		۳
	أُنْزِلَ عَلَيْنَا	۹	أَفْرَأَيْتَ		۴
	رَبَّنَا آمَنَّا	۱۰	مَنْ اتَّخَذَ		۵

۱- «ل» قبل از فعل مضارع به معنای «تا، برای این که» است.

۲- نَفْس: شخص

تمرین سوم - ترجمه‌ی هر عبارت را با آن مقایسه کنید، و ترجمه‌ی صحیح را مقابل آن بنویسید.

۱	وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً	و قرار دادیم برای آن‌ها گوش و چشم و دل.
۲	وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ	و نزد ایشان است علم روز قیامت و به سوی او بازگردانده می‌شویم.
۳	وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ	و کسانی که ایمان آوردند به آنچه به سوی تو نازل شد.
۴	وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا	و بگویند ایمان بیاورید به آنچه نازل شد به سوی ما.

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم چنین از صفحه‌ی «۳۷۰» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۳۷۷ تا ۳۸۵ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ض» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- وَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

۲- وَ لِيُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ

۳- وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۴- أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ

۵- قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ

۶- ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ

۷- وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۸- وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۷۷ تا ۳۸۵ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۳۷۷ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

۱- در اینجا می‌توان «إِلَىٰ» را «در» معنا کرد. ۲- لَكِنَّ : لیکن، ولی، اما

شناخت (برای مطالعه)

خداوند چه کسانی را دوست دارد؟

پیام قرآنی

آیه	ترجمه
۱	إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ بقره ۱۹۵
۲	إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ توبه ۴
۳	إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ آل عمران ۱۵۹
۴	إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ مائده ۴۲
۵	إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ بقره ۲۲۲

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۳۸۶ تا ۳۹۵ قرآن کریم

فعالیت اول – پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۳۸۶ تا ۳۹۵ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم – خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: در صورتی که دانش‌آموزی لوح فشرده (CD) یا نوار قرائت از صفحات فوق آماده کرده است با هماهنگی دبیر محترم چند دقیقه‌ای قرائت زیبای قرآن را در کلاس پخش می‌کند. هنگام پخش قرائت، به تلفظ صحیح و زیبای حرف «ط» توجه کنید. سعی کنید هنگام قرائت آیات شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید. قبل از پخش قرائت، صفحه و آیه‌ی مربوط را به دانش‌آموزان اعلام کنید و از آن‌ها بخواهید هنگام شنیدن آیات، از روی قرآن خود خط ببرند و همراه با نوار با صدای آرام، آیات را قرائت کنند.

آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۸۶ تا ۳۹۵

قرآن کریم را بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

جاودان ، گروه ، خانه ، انجام می دادید ، پاداش داده می شوید ، ظلم کردند

معنا	کلمه	
گفته شد	قِيلَ	۷
...، ستم کردند	ظَلَمُوا	۸
بخشید	ذُقُوا	۹
	خُلِدَ	۱۰
	دار	۱۱
تقوا داشتند	اتَّقُوا	۱۲

معنا	کلمه	
می بینی	تَرَى	۱
امت، ...	أُمَّة	۲
فراخوانده می شود	تُدْعَى	۳
	تُجَزَّوْنَ	۴
عمل می کردید، ...	كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ	۵
سخن می گوید	يَنْطِقُ	۶

تمرین دوم - ترکیب های زیر را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

معنا	ترکیب	
	يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ	۶
	وَإِذَا قِيلَ	۷
	إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ	۸
	لِلَّذِينَ اتَّقَوْا	۹
	فَذُوقُوا الْعَذَابَ	۱۰

معنا	ترکیب	
	تَرَى كُلَّ أُمَّةٍ	۱
	تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا	۲
	الْيَوْمَ ^۲ تُجَزَّوْنَ	۳
	مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ	۴
	هَذَا كِتَابُنَا	۵

۲- الْيَوْمَ: امروز

۱- در اینجا مقصود از «کتاب» نامه ی اعمال است.

تمرین سوم - ترجمه‌ی صحیح هر عبارت را علامت بزنید.

۱- ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا

☐ الف - سپس گفته شد به کسانی که ظلم کردند.

☐ ب - سپس بگو به کسانی که ظلم کردند.

۲- ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ

☐ الف - چشیدند عذاب جاودان را

☐ ب - بچشید عذاب جاودان را

۳- وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا

☐ الف - و قطعاً خانه‌ی آخرت بهتر است پس تقوا داشته باشید.

☐ ب - و قطعاً خانه‌ی آخرت بهتر است برای کسانی که تقوا داشتند.

۴- وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ

☐ الف - و به آن‌ها گفته شد، بچشید عذاب آتش را

☐ ب - و به آن‌ها می‌گویند، بچشید عذاب جهنم را

آنس با قرآن در خانه

فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۳۹۳» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۳۹۶ تا ۴۰۴ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ط» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- وَ تَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً^۱

۲- كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا

۳- أَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۴- هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ

۵- فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

۶- فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ

۷- ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

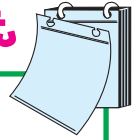
آنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۳۹۶ تا ۴۰۴ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۳۹۶ تا ۴۰۴ جست‌وجو کرده و معنا کنید.

۲- می‌توان در اینجا «هُوَ» را معنا نکرد.

۱- جَائِيَّةٌ: به زانو درآمده

دارالقرآن الکریم

آیا می‌دانید وزارت آموزش و پرورش برای کسانی که علاقه دارند قرآن کریم را در سطح بالاتری یاد بگیرند، در بسیاری از مناطق آموزش و پرورش کشور اقدام به تأسیس «دارالقرآن الکریم» کرده است.

شما می‌توانید در کلاس‌های قرائت، مفاهیم، حفظ، تجوید و تفسیر که در این مراکز تشکیل می‌شود شرکت کنید. مراکز دارالقرآن برنامه‌های جانبی زیادی دارند که شامل مسابقات، کلاس‌های قصه‌های قرآن، نمایشگاه، اردو و بازدید نیز می‌شوند. پس از پایان هر دوره آموزشی، گواهی‌نامه‌ی معتبر برای قرآن‌آموزان صادر می‌شود. ایشان می‌توانند با استفاده از این گواهی‌نامه در سایر مراکز، قرآن تدریس کنند. اگر علاقمند هستید که قرآن را بهتر و بیش‌تر یاد بگیرید با راهنمایی مربی پرورشی یا معلم قرآن مدرسه خود به دارالقرآن منطقه خویش مراجعه کنید.

آیا شما نشانی نزدیک‌ترین دارالقرآن یا جلسه‌ی قرآن محل زندگی خود را می‌دانید.

بخشی از دعای قرائت قرآن از امام جعفر صادق علیه السلام

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ نَشَرْتُ عَهْدَكَ وَكِتَابَكَ

خدایا، من پیمان نامه و کتاب تو را باز کردم

اَللّٰهُمَّ فَاجْعَلْ نَظْرِیْ فِیْهِ عِبَادَةً

پس ای خدا چنان کن که نگاه کردنم در آن عبادت باشد

وَ قِرَاءَتِیْ فِیْهِ فِكْرًا وَ فِکْرِیْ فِیْهِ اعْتِبَارًا

و قرائت آن برایم همراه با اندیشه و تفکر باشد و با اندیشه در آن، درس فراگیرم

وَ اجْعَلْنِیْ مِمَّنْ اَنْعَضَ بَبَّیَانِ مَوَاعِظِكَ فِیْهِ

و طوری کن که از اندرزهایت در آن پند بگیرم

وَ اجْتَنَّبَ مَعَاصِیْكَ

و از گناهان دوری کنم

وَ لَا تَطْبَعْ عِنْدَ قِرَاءَتِیْ عَلٰی سَمْعِیْ

و هنگام قرائت گوشم را از شنیدن و پذیرش حق محروم نکن

وَ لَا تَجْعَلْ عَلٰی بَصَرِیْ غِشَاوَةً

و بر چشمم پرده‌ی غفلت و بی توجهی مینکن

وَ لَا تَجْعَلْ قِرَاءَتِیْ قِرَاءَةً لَا تَدْبُرُ فِیْهَا

و قرائتم را بی دقت و بدون تدبیر قرار نده

بَلْ اجْعَلْنِیْ اَتَدْبُرُ اَیَاتِیْ وَ اَحْکَامِیْ

بلکه مرا چنان کن که در آیه‌ها و دستورهای آن دقت کنم

ءَاخِذًا بِشَرَایِعِ دِیْنِکَ وَ لَا تَجْعَلْ نَظْرِیْ فِیْهِ غَفْلَةً

به طوری که به قوانین دین تو پای بند باشم و نگاه کردنم را در قرآن، با غفلت و بی توجهی همراه نکن

وَ لَا قِرَاءَتِیْ هَذَرًا اِنَّكَ اَنْتَ الرَّءُوفُ الرَّحِیْمُ

و قرائتم را بوج و بیهوده قرار نده البته تو بخشنده و مهربانی.

فهرست کلمات

در فهرست، معنای کلمات کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های اول و دوم راهنمایی و تعداد تکرار آن‌ها در قرآن کریم ذکر شده است. این آمار از کتاب «المعجم المفهرس لا لفاظ القرآن الکریم» تألیف آقای محمدفؤاد عبدالباقی استخراج شده است.

کلمه، درس / پایه	معنا / تعداد تکرار در قرآن	اِتَّقُوا ۲/۱۲	تقوا داشتند ۱۹
الف			
آیا	بسیار	أَحْسَنَ ۲/۲	نیکو آفرید ۹
جمع آب، پدران	۶۴	إِخْتِلَافَ ۲/۹	آمد و شد ۷
دادیم	۷۰	أَدْخُلُوا ۲/۱۱	داخل شوید ۲۱
آخرت	۱۱۵	إِذِ ۱/۲	زمانی که ۲۳۹
ایمان آوردیم	۳۳	إِذَا ۱/۱۴	زمانی که ۴۵۴
ایمان آوردند	۲۵۸	أَذْكُرُوا ۱/۱۴	یاد کنید ۳۱
ایمان آورید	۱۸	إِذْنِ ۲/۳	اجازه ۳۹
جمع آیه، نشانه‌ها	۲۹۵	أَرْسَلَ ۱/۳	فرستاد ۸
جمع بَصَر، چشم‌ها	۴۸	أَرْسَلْنَا ۱/۶	فرستادیم ۷۳
پسر	۴۰	أَرْضِ ۱/۴	زمین ۴۶۱
گرفت، قرار داد	۲۱	أَسَاءَ ۲/۱۰	بد کرد ۲
تقوا پیشه کنید	۸۳	إِسْمِ ۱/۱	نام ۱۳۹

بَأْسٌ ۲/۷	سختی	۲۵	تَخْشَعُ ۲/۶	خاشع شود، خاشع می شود	۱
بَحْرٌ ۱/۱۲	دریا	۳۳	تُدْعَى ۲/۱۲	فراخوانده می شوید	۱
بِسَاطٍ ۱/۸	گسترده	۱	تُرْجَعُونَ ۲/۱۰	بازگردانده می شوید	۱۹
بَصَائِرُ ۲/۱۰	جمع بَصِيرَة، بینایی	۷	تَرَى ۲/۱۲	می بینی	۷۵
بَصِيرٌ ۱/۱۱	بینا	۵۳	تَشْكُرُونَ ۲/۱۰	شکر می کنید	۲۰
بَعَثَ ۱/۱۳	برانگیخت	۹	تَصْرِيفٌ ۲/۹	حرکت، به حرکت درآوردن	۲
بَلٌ ۱/۱۱	بلکه	۱۲۷	تَعْقِلُونَ ۲/۶	اندیشه می کنید	۲۴
بُنِيَ ۱/۱۰	پسرم، فرزندم	۶	تَعْمَلُونَ ۱/۱۲	انجام می دهید،	۸۳
بَنَى إِسْرَائِيلَ ۱/۲	بنی اسرائیل	۴۱	تِلْكَ ۱/۹	آن	۴۱
	فرزندان حضرت یعقوب		تَمْشُونَ ۲/۸	راه می روید، راه بروید	۱
بَيْتٌ ۱/۸	خانه	۲۸	تُؤْمِنُونَ ۱/۳	ایمان می آورید	۸
بَيَّنَّا ۲/۶	بیان کردیم	۴	ث		
بَيِّنَاتٌ ۱/۱۳	جمع بَيِّنَة، دلایل روشن	۷۱			
	معجزات آشکار		ثَوَابٌ ۱/۴	پاداش	۱۳
ت					
تَبَتَّغُوا ۲/۱۰	بجوید، به دست آورید	۱۰	جَاءَ ۱/۷	آمد، آمد برای	۲۱۵
تِجَارَةٌ ۱/۱۴	تجارت، خرید و فروش	۹	جَاءَتْ ۲/۴	آمد، آمد برای	۴۴
تُجَاهِدُونَ ۱/۳	جهاد می کنید	۱	جَحِيمٌ ۲/۶	آتش بزرگ، جهنم	۲۶
تَجْرَى ۱/۳	روان است	۵۱	جَعَلَ ۱/۸	قرار داد	۱۰۵
تُجْزَوْنَ ۲/۱۲	پاداش داده می شوید	۹	جَعَلْنَا ۲/۸	قرار دادیم	۱۱۳
تَجْزَى ۲/۱۱	پاداش داده شود	۴	جُمُعَةٌ ۱/۱۴	جمعه	۱
تَحْتَ ۱/۳	زیر	۵۱	جَنَاتٌ ۱/۳	بهشت ها	۱۴۷

ح

حدیث ۲/۹	سخن	۲۸
حدید ۲/۷	آهن	۶
حَسَن، حَسَنَة ۲/۳	خوب	۲۹
حُسْنی ۲/۱	نیکوترین، بهتر	۱۸
حِکْمَة ۱/۱۰	حکمت، دانش و فهم	۲۰
حَکیم ۱/۹	با حکمت	۹۷

کسی که کارهایش سنجیده است

حمد ۱/۴	ستایش	۴۳
حمید ۱/۱۱	ستوده	۱۷
حَی ۱/۴	زنده	۱۹
حَیْثُ ۲/۱۰	کجا، هرجا، هرچه	۲۹

خ

خاشع ۲/۱	افتاده، فروتن	۱۳
خالدین ۲/۲	جاودان	۴۴
خَبیر ۱/۱۲	آگاه	۴۵
خُلد ۲/۱۲	جاودان، جاوید	۶
خَلَقَ ۱/۴	خلق کرد، آفرید	۹۴
خَلَق ۱/۴	خلقت، آفرینش	۵۲
خَلَقْنَا ۲/۱۰	آفریدیم	۴۱
خَیر ۱/۱۴	بهتر، بهترین	۱۷۶

د

دَابَّة ۲/۹	جمع دَوَات، جنبنده	۱۴
دار ۲/۱۱	خانه	۲۶
دَخَلَ ۱/۸	داخل شد	۶
دَعَوْتُ ۱/۷	دعوت کردم، فراخواندم	۴
دین ۱/۳	دین	۹۲

ذ

ذات ۱/۱۱	درون	۳۰
ذُرِّيَّة ۲/۸	فرزندان، نسل	۲۲
ذِکْر ۱/۱۴	یاد	۷۶
ذَٰلِكَ ۱/۵	آن	۴۳۰
ذُنُوب ۱/۷	گناهان	۳۷
ذو ۱/۱۳	صاحب، دارا	۳۵

ر

رازق ۱/۱۴	روزی دهنده	۶
رَأَيْتَ ۲/۱	دید، می دیدی	۲۵
رَبِّ ۱/۲	پروردگار	۹۶۹
رَحْمَة ۱/۶	رحمت، بخشایش	۱۱۴
رَحْمَن ۱/۱	بخشنده	۱۶۹
رَحیم ۱/۱	مهربان	۲۰۷
رِزق ۱/۵	روزی	۱۴
رَزَقْنَا ۲/۴	روزی دادیم	۲۱

رُشِل ۱/۶ جمع رسول، پیامبران ۹۶

رَسُول ۱/۲ پیامبر ۲۳۶

رِيَّاح ۲/۹ جمع ریح، بادها ۲۹

رَيِّب ۲/۱۱ شک و تردید ۱۸

س

سَابِقُوا ۲/۷ از یکدیگر سبقت بگیرد ۱

سَبَّحَ ۲/۴ تسبیح کرد ۳

سَبِيل ۱/۳ راه ۱۶۶

سِتَّةَ ۲/۴ شش ۷

سَخَّرَ ۲/۱۰ رام کرد ۱۸

سِرَاج ۱/۸ چراغ ۴

سُلْطَان ۲/۹ تسلط ۳۷

سَمَاء ۱/۵ آسمان ۱۲۰

سَمَاوَات ۱/۴ جمع سماء، آسمانها ۱۹۰

سَمِعَ ۲/۱۱ گوش ۲۲

سَمِيع ۱/۱۱ شنوا ۴۷

سَيِّئَات ۲/۲ بدی‌ها ۳۶

ش

شَدِيد ۲/۷ زیاد ۵۲

شَمْس ۱/۸ خورشید ۳۳

شَهَادَة ۲/۳ آشکار ۲۳

شَيْء ۱/۶ چیز ۲۷۹

ص

صَادِق ۱/۱۴ راست گو ۶۰

صَالِحَات ۱/۹ کارهای خوب ۶۲

صُدُور ۱/۱۱ جمع صدر، سینه‌ها ۳۴

صَدِيق ۲/۶ بسیار راست گو ۳

صَلَاة ۱/۹ نماز ۸۳

صُور ۲/۲ صورت‌ها ۲

ط

طَيِّب، طَيِّبَة ۲/۵ پاکیزه ۴۶

ظ

ظَالِمُونَ ۱/۲ ستمگران ۱۲۴

ظُلْم ۱/۱۰ ستم ۲۰

ظُلُمَات ۱/۱۰ تاریکی‌ها ۲۳

ظَلَمُوا ۲/۱۲ ستم کردند، ظلم کردند ۴۵

ع

عَاقِبَة ۱/۱۱ عاقبت، سرانجام ۳۲

عَبْد ۲/۴ بنده ۲۸

عَذَاب ۱/۷ عذاب، کیفر ۳۲۱

عَرْض ۲/۷ وسعت ۴

عَزِيز ۱/۹ با عزت ۹۹

عَظِيم ۱/۱۰ بزرگ ۱۰۷

عَلَى ۱/۱۱ برتر ۱۱

عَلَى ۱/۶	بر	۱۴۴۵	قَالُوا ۱/۸	گفتند	۳۳۱
عَلِيم ۱/۱۱	دانا	۱۶۲	قَبْلَ ۱/۶	پیش، پیش از	۲۴۲
عَنْ ۱/۱۳	از	۴۶۴	قَدْ ۱/۶	قطعاً	۴۰۶
عِنْدَ ۱/۴	نزد	۱۹۷	قَدِيرَ ۱/۶	توانا	۴۵
عِيسَى ۱/۱۳	حضرت عیسی (ع)	۲۵	قَرْضَ ۲/۳	قرض، وام	۶
	غ		قَرِيَّةَ ۲/۱۰	شهر	۵۶
غَافِلَ ۱/۱۳	غافل، بی توجه	۲۸	قَسَطَ ۲/۷	عدل و داد	۱۸
غَفُورَ ۱/۶	بسیار آمرزنده	۹۱	قُلْ ۱/۸	بگو	۳۳۲
غَنِيَ ۱/۱۱	بی نیاز	۲۴	قُلْنَا ۲/۱۰	گفتم	۲۷
	ف		قَلِيلَ ۲/۶	اندک	۶۹
قَدْ ۱/۴	پس	بسیار	قَمَرَ ۱/۸	ماه	۲۷
فَائِزُونَ ۲/۱	رستگاران	۴	قَوْلُوا ۲/۱۱	بگویند	۱۲
فَاسَعُوا ۱/۱۴	پس بشتابید	۱	قَوْمَ ۱/۲	قوم، گروه، مردم	۳۸۳
فَاسِقَ ۲/۸	گناه کار	۳۷	قِيلَ ۲/۱۲	گفته شد	۴۹
فِتْنَةً ۲/۳	وسيله ی آزمایش	۳۴		ک	
فَضَلَ ۱/۱	بخشش، لطف	۸۴	كَ ۱/۶	تو، ت	بسیار
فُلْكَ ۱/۱۲	کشتی	۲۳	كَ ۲/۶	مانند	۱۰۲
فَلْيَتَوَكَّلْ ۲/۳	باید توکل کند	۹	كَافِرَ ۱/۵	کافر، بی ایمان	۱۳۴
فَوْزَ ۲/۲	رستگاری	۱۹	كَانَ ۱/۶	بود، است	۴۲۲
فِي ۱/۳	در	۱۶۹۲	كَبِيرَ ۱/۱۲	بزرگ	۴۴
	ق		كَثِيرَ ۱/۱۳	بسیار	۷۴
قَالَ ۱/۲	گفت	۵۲۹	كَذَلِكَ ۲/۵	این چنین	۱۲۲

۱۲۹	تا ایمان بیاورید	لِتُؤْمِنُوا ۲/۴	۶۷	تکذیب کردند	كَذَّبُوا بِ۲/۳
۲۷۷	شاید، به امید آنکه	لَعَلَّ ۲/۱	۲۷	ارزشمند	كَرِيم ۲/۵
۱۸۳	قطعاً	لَقَدْ ۱/۶	۱۶	کسب کرد، انجام داد	كَسَبَتْ ۲/۱۱
۱۰	سرگرمی	لَهُوَ ۱/۱۴	۱۹	جمع کافر، کافران	كُفَّار
۴	اگر	لَوْ ۲/۱	۱۹۴	کافر شدند	كَفَرُوا ۲/۳
۷۴۱	نیست	لَيْسَ ۲/۹	۱	دو چندان، دو برابر	كَفَلَيْنِ ۲/۸
۳	تا به پا دارد	لَيَقُومَ ۲/۷	۳۷۴	همه، هر	كُلَّ ۱/۶
۸۸	شب	لَيْل ۱/۵	۲۸	بخورید	كُلُوا ۲/۵
				شما، تان	كُم ۱/۲
بسیار زیاد	نه، نیست	مَا ۲/۱۰	بسیار	بودید، هستید	كُنْتُمْ ۱/۱۴
بسیار	آنچه	مَا ۱/۱۱	۲۶	۲/۱۲ عمل می کردید،	كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
۶۳	آب	ماء ۱/۵		انجام می دادید	
۱۱۹	روشن، آشکار	مُبِين ۱/۷	۸۳	چگونه	كَيْفَ ۱/۶
۱۲	نیکوکاران	مُحْسِنِينَ ۱/۹			
۱۶۴	با، همراه	مَعَ ۱/۱۰	بسیار	برای	لِ ۱/۲
۲۸	آمرزش	مَغْفِرَةً ۱/۱۲	بسیار	قطعاً	لَ ۱/۵
۱۲	رستگاران	مُفْلِحُونَ ۱/۹	بسیار	نیست	لَا ۱/۱
۴۸	فرمانروایی	مُلْكٌ ۲/۲	۲	شرک نورز	لَا تُشْرِكْ ۱/۱۰
۳۲۲۱	از، از سوی	مِنْ ۱/۱	۴	مساوی نیست	لَا يَسْتَوِي ۲/۱
۸۶۱	کسی که، چه کسی	مَنْ ۱/۸	۴۴	نمی دانند	لَا يَعْلَمُونَ ۱/۱۱
۸	جمع منفعت، فایده	مَنَافِعَ ۲/۷	۱۵	مورد ستم قرار نمی گیرند	لَا يُظْلَمُونَ ۲/۱۱
۴	خواب	مَنَام ۱/۵	۲	ایمان ندارد	لَا يُؤْمِنُ ۲/۱۳

مَوْت ۱/۴	مرگ	۴۴	تَهَار ۱/۵	روز	۵۷
مَوْلٰی ۲/۶	سرپرست	۱۶	نَوَدٰی ۱/۱۴	ندا داده شد	۴
مُؤْمِن ۱/۸	مؤمن، با ایمان	۲۲	نور ۱/۱	نور، روشنایی	۴۳
مُؤْمِنَات ۱/۸	زنان با ایمان	۲۲	ه		
مُؤْمِنِین ۱/۸	مؤمنان، افراد با ایمان	۱۴۴	ه ۱/۱	او، ش	بسیار
مَیِّت ۱/۴	مرده	۱۳	ها ۱/۳	آن	بسیار
میزان ۲/۷	ترازو، وسیله ی سنجش	۹	هُدٰی ۱/۹	هدایت	۸۵
ن			هُم ۱/۱	آن ها، شان	بسیار
نا ۱/۴	ما	بسیار	هُمَا ۲/۸	آن دو	۵۶
ناس ۱/۱۰	مردم	۲۴۰	هُوَ ۱/۱	او، آن	۴۷۸
نُبُوَّة ۲/۸	نبوت، پیامبری	۵	هُوَی ۲/۱۱	هوا و هوس	۱۰
نَبِیّ ۱/۶	پیامبر	۵۴	و		
نَجْزٰی ۲/۵	پاداش می دهیم	۲۶	وَالِدَیّ ۱/۸	پدر و مادرم	۴۹
نَذِیر ۱/۷	هشداردهنده	۴۴	وَعْد ۱/۱۲	وعده، قرار	۴۴
نَزَلَ ۲/۶	نازل شد، فرود آمد	۴	وَعْدَ ۲/۵	وعده داد	۴۹
نَصِیر ۲/۶	یاور	۲۴	وَلِی ۱/۱	سرپرست	۴۴
نَضْرِبُ ۲/۱	می زنیم	۳	ی		
نِعَمَ ۲/۶	چه خوب ... است	۱۶	ی ۱/۲	من، م	بسیار
نِعْمَة ۱/۱۲	نعمت	۴۹	یا اٰیُّهَا ۱/۲	ای	۱۵۰
چیزی که خدا به انسان می دهد			یَأْتِی ۱/۷	می آید، بیاید	۴۳
نَعِیم ۱/۹	پر نعمت	۱۷	یَبْتُ ۲/۹	می پراکند	۱
نَفْس ۱/۱۰	خود	۱۴۰	یَتَفَكَّرُونَ ۲/۱	فکر می کنند، اندیشه می کنند	۱۲

يَتْلُو ۱/۱۳	تلاوت می‌کند، می‌خواند ۸	يَعْمَلُ ۲/۲	عمل می‌کند، انجام می‌دهد ۱۴
يَجْعَلُ ۱/۷	قرار می‌دهد ۳۴	يَغْفِرُ ۱/۷	می‌آمرزد ۳۳
يُحْيِي ۱/۴	زنده می‌کند ۲۵	يُقْرِضُ ۲/۵	قرض می‌دهد ۲
يُخْرِجُ ۱/۱	خارج می‌کند ۹	يُقِيمُونَ ۱/۹	به پا می‌دارند ۶
يَدُ ۲/۸	دست ۵۴	يُكْفِرُ ۲/۲	می‌پوشاند ۷
يُدْخِلُ ۲/۲	داخل می‌کند ۲۱	يُمِيتُ ۲/۴	می‌میراند ۱۴
يَدْعُو ۲/۴	دعوت می‌کند ۱۵	يُنْزِلُ ۱/۵	نازل می‌کند، فرو می‌فرستد ۱۰
يُرِيدُ ۲/۵	می‌خواهد ۴۷	يَنْطِقُ ۲/۱۲	سخن می‌گوید ۳
يُزَكِّي ۱/۱۳	پاک می‌گرداند ۶	يَهْدِي ۱/۲	هدایت می‌کند ۷۳
يُسَبِّحُ ۱/۱۳	تسبیح می‌کند ۷	يُؤْتُونَ ۱/۹	می‌پردازند ۷
يَشَاءُ ۲/۷	می‌خواهد ۱۲۶	يُؤْتِي ۲/۷	می‌دهد ۱۴
يَشْكُرُ ۱/۱۰	شکر می‌کند، شکر کند ۳	يُوقِنُونَ ۱/۹	یقین دارند ۱۱
يُضَاعِفُ ۲/۵	دو چندان کند ۵	يُولِجُ ۱/۱۲	داخل می‌کند ۸
يَعْقِلُونَ ۱/۵	می‌اندیشند ۲۲	يَوْمُ ۱/۱۴	روز ۳۱۸
يَعْلَمُ ۲/۲	می‌داند ۱۰۴	يُؤْمِنُ ۲/۲	ایمان می‌آورد ۳۰
يُعَلِّمُ ۱/۱۳	می‌آموزد، تعلیم می‌دهد ۹	يُؤْمِنُونَ ۲/۹	ایمان می‌آورند ۱۰۵
يَعْلَمُونَ ۱/۱۱	می‌دانند ۹۰		

دانش آموزان عزیز، قرآن کریم حدود ۷۸۰۰۰ کلمه دارد. شما در سال اول و دوم راهنمایی با معنای حدود ۴۰۰ کلمه قرآن آشنا شدید. این کلمات بیش از ۴۰۰۰۰ بار در قرآن تکرار شده است. به این ترتیب با کمی تمرین می‌توانید بیش از ۵٪ کلمات قرآن را معنا کنید.

